9 ՄԱՅԻՍ 2003 ՈՒՐԲԱԹ 88 (2773)

Ազգ
Azg
armenian daily

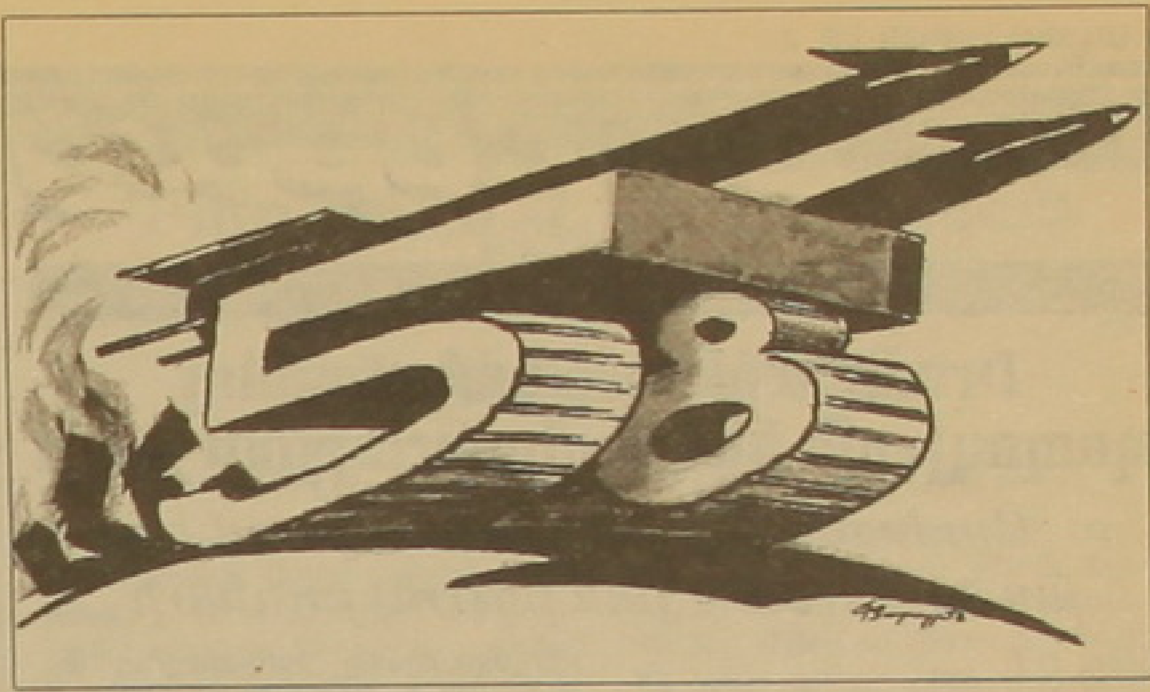

ԱՍՈՒԼԻՍ

Իրական ազատականությունը դոդոլիզմի հետ ընդհանրություն չունի

Այս համոզմամբ ՀՌԱԿ-ը գնում է խորհրդարանական ընտրությունների

ԳՌՈ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

Խորհրդարանական ընտրություններին մասնակցելու հայտ ներկայացրած քաղաքական ուժերից Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցությունը բավականին ակտիվ նախընտրական քարոզչություն է ծավալել, ինչի շնորհիվ վերջին շրջանում վարկանիշի աստիճանական բարձրացում է նկատվում: Կուսակցության ատենապետ, համամասնական ցուցակը գլխավորող Ռուբեն Միրզախանյանի կարծիքով, դա պայմանավորվում է իրենց իրատեսական ծրագրերով եւ պոպուլիստական ելույթներից ու վարքագծից սկզբունքորեն հրաժարվելով, ինչը նկատելի է նաեւ հասարակության համար:

Երեկ հրավիրված մամուլի ասուլիսում անդրադառնալով այս եւ մի շարք այլ հարցերի, ատենապետը եւ ցուցակի երկրորդ հորիզոնականը զբաղեցնող հայտնի գործարար Գագիկ Աբրահամյանը մեկ անգամ եւս փաստեցին, որ իրենց միասնական «թիմով» խոշոր տնտեսական ծրագրեր են իրականացնելու, անկախ այն հանգամանքից՝ կմտնե՞ն խորհրդարան, թե՞ ոչ:

Դրա դրսեւորումներից մեկն էլ այն է, որ ներկայումս եռանդուն կերպով համակարգչային դասասենյակներ են բացվում հանրապետության տարբեր շրջաններում, որը շարունակվելու է նաեւ հետագայում: Ըստ Ռուբեն Միրզախանյանի, դա ազգային ծրագիր պետք է համարել, քանի որ իրագործվելու դեպքում հանրապետության ընդհանուր դպրոցների 15-20 տոկոսը կունենա համակարգչային այդպիսի դասասենյակներ:

Տես ➧ էջ 2

ՏՈՆ ՀԱՂԹԱՆԱԿԻ ԵՎ ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ

Մայիսի 9-ը հայրերի եւ որդիների հաղթանակի միասնական տոնն է

ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի շնորհավորական ուղերձը Հաղթանակի օրվա առթիվ

Հարգելի հայրենակիցներ,

Ջերմորեն շնորհավորում եմ Հաղթանակի եւ խաղաղության տոնի կապակցությամբ:

Երկրորդ աշխարհամարտի ավարտը մեծ իրադարձություն էր ինչպես ողջ աշխարհի, այնպես էլ մեր ժողովրդի կյանքում: Այն ամրագրվեց սերունդների հիշողության մեջ, որպես Հայրենական պատերազմի հաղթական ավարտ եւ նշանավորեց խաղաղ ու ստեղծարար աշխատանքի նոր սկիզբ: Մեր ժողովրդի հարյուր հազարավոր զավակներ, հատկապես՝ Խորհրդային բանակի շարքերում, իրենց հերոսական պայքարով մոտեցրին Հաղթանակի ու խաղաղության օրը: Այն Հայաստանի համար բացեց տնտեսական ու մշակութային զարգացման նոր հորիզոններ:

Մեր ժողովուրդն այդ պատերազմում փառքով պսակեց իր անունը:

Իրենց նախորդների արժանավոր ժառանգները Շուշիի ազատագրմամբ մայիսի 9-ին հաղորդեցին նոր իմաստ: Այն դարձավ արցախահայության վճռականության, ինչպես նաեւ Լեռնային Ղարաբաղի ազատ ու խաղաղ հեռանկարի խորհրդանիշ: Մայիսի 9-ը պապերի, հայրերի եւ որդիների պատմական հաղթանակների միասնական տոնն է, ինչպես նաեւ հայրենիքի խաղաղ վերածննդի գրավականը:

Շնորհավոր ձեր տոնը, սիրելի վետերաններ:

Շնորհավոր բոլորիս տոնը: Մաղթում եմ քաջառողջություն, խաղաղություն եւ ամենայն բարիք:

Պահանջվում է Ջեյմս Միլլերի սպանության հետաքննություն

Իսրայելական եւ միջազգային լրագրողական տարբեր կազմակերպություններ այժմ անկախ հետաքննություն են պահանջում անցկացնել մայիսի 2-ին Ռաֆահում (Գազայի շրջան) պրոֆեսիոնալ պարտքը կատարելիս զոհված բրիտանացի հեռուստալրագրող Ջեյմս Միլլերի սպանության հանգամանքների շուրջ: Ինչպես «Ազգը» գրել էր նախապես, 34 տարեկան հեռուստավավերագրողը սպանվել է իսրայելական բանակի կողմից, ինչին առարկում են վերջինիս ներկայացուցիչները, ասելով, որ սպանվելու պահին Ջեյմսն ընկել է իսրայելական բանակի եւ պաղեստինցիների խաչաձեւ կրակի տակ եւ հավանական է, որ սպանված լինի պաղեստինցիների կրակից, քանի որ վերքն ստացել է մեջքից: Սակայն լրագրողական անկախ շրջանակներից պնդում են, որ Միլլերի վրա կրակել են իսրայելական զրահամեքենաներից, ընդամենը 1 կրակոց է եղել, այդ պահին նրա ձեռքում սպիտակ դրոշ է եղել, սաղավարտի եւ ժիլետի վրա՝ TV նշանը:

Վերհիշեցնենք, որ Ջեյմս Միլլերը հեղինակն է «Հայաստան. Դավաճանվածը» («Armenia: The Betrayed») փաստավավերագրական ֆիլմի, որը փետրվարին ցուցադրվեց BBC-2 հեռուստատեսությամբ եւ մեծ դժգոհություն առաջացրեց Թուրքիայում: Տաղանդավոր հեռուստալրագրողը հեղինակ է նաեւ վավերագրական ուրիշ ֆիլմերի, որոնք միջազգային մրցանակների են արժանացել: Թալիբների մասին նրա պատրաստած ֆիլմերը ցուցադրվել են CNN հեռուստատեսությամբ:

Ալիեւի վիճակը օրհասական է

ԲԱՔՈՒ, 8 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Չնայած պաշտոնական լրատվության լավատեսական ոճին, կան տեղեկություններ, որ Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի առողջական վիճակը ծանր է:

Բի-Բի-Սի ռադիոկայանի ադրբեջանական ծառայության թղթակիցը մայիսի 7-ին Անկարայից հայտարարել է, թե Ալիեւը գտնվում է ինտենսիվ-թերապեւտիկ կամ ավելի ճիշտ է ասել՝ վերակենդանացման բաժանմունքում, ուր կենսական ֆունկցիաները պահպանվում են դիալիզի ապարատի օգնությամբ: Թուրք բժիշկները հրաժարվում են մեկնաբանություններից՝ հասկանալով, որ ճշմարտությունն ասելու իրավունք չունեն, իսկ ստել չեն ցանկանում: Ելույթ ունենալով ազգային հեռուստատեսությամբ, նախագահի որդին՝ Իլհամ Ալիեւը իր հայրենակիցներին հանգստացրել է՝ վստահեցնելով, թե բուժումը նորմալ ընթացք ունի եւ թե շուտով նախագահը կվերադառնա: Ադրբեջանցի ընդդիմադիրների ու մեկնաբանների ուշադրությունից չի վրիպել այն հանգամանքը, որ նախագահի մասին խոսելիս կիրառվում է «բուժում» եւ ոչ թե «հերթական բժշկական ստուգում» ձեւակերպումը, որը շրջանառվում էր Ալիեւին Թուրքիա տեղափոխելու առաջին իսկ օրվանից: Իլհամ Ալիեւի եւ նախագահի եղբոր շտապ վերադարձը Բաքու, մեկնաբանների կարծիքով, վկայում է այն մասին, որ նախագահի առողջական վիճակն իրականում անհույս է, իսկ Իլհամը վերադարձել է քաղաքական իրավիճակը իր վերահսկողության տակ առնելու նպատակով:

Ադրբեջանական ընդդիմադիր մամուլը պնդում է, թե Թուրքիա են ժամանել ԱՄՆ-ի Քլիվլենդ քաղաքում Ալիեւին չորս տարի առաջ վիրահատած բժիշկները եւ նրանց եզրահանգումները նույնպես հոռետեսական են: Մայիսի 7-ին արտահերթ նիստ է գումարել եւ քննարկել է երկրում ստեղծված կացությունը ընդդիմության «Կոորդինացիոն» կոչվող միավորումը: Երկրի իրավապահ մարմինների կողմից հետախուզման մեջ հայտարարված ԱՄՆ-ում գտնվող խորհրդարանի նախկին խոսնակ Ռասուլ Գուլիեւը եւ ՌԴ-ում գտնվող երկրի նախկին նախագահ Այազ Մութալիբովը հայտարարել են, թե իրենց երբեք եւ ոչ ոք չի արգելել վերադառնալ հայրենիք, երկուսն էլ ասել են, թե հաշվի առնելով իրականությունը՝ կարող են շտկել սեփական ծրագրերը եւ Բաքու ժամանել ոչ թե հոկտեմբերին, այլ արդեն մոտ օրերս: Գուլիեւն իբրեւ կայացած եւ անժխտելի փաստ է ներկայացնում վաղաժամկետ նախագահական ընտրությունների անցկացումը:

Ներքին ընդդիմությունը շտապում է վերախմբավորվել եւ երաշխավորել իրենց հովանավորների եւ աշխարհի հզոր երկրների բարի վերաբերմունքը: Քաղաքական խորհրդակցություններ են մեկնել սոցիալ դեմոկրատների ղեկավար Արազ Ալիզադեն եւ «Բաղդադ» շարժման առաջնորդ Թերիմլին:

Հովնան արք. Տերտերյանը՝ ԱՄՆ Արեւմտյան թեմի նորընտիր առաջնորդ

Մայիսի 3-5-ը Հայաստանյայց Առաքելական եկեղեցու ԱՄՆ Արեւմտյան թեմի առաջնորդարանում տեղի ունեցավ թեմական տարեկան 76-րդ ժողովը, որի ընթացքում պատգամավորների մեծամասնության քվեով նոր թեմակալ առաջնորդ ընտրվեց Հայ եկեղեցու Կանադայի առաջնորդ գերշ. Տ. Հովնան արք. Տերտերյանը: Իբրեւ Արեւմտյան թեմի 8-րդ թեմակալ առաջնորդ Հովնան Սրբազանը հաջորդում է գերշ. Տ. Վաչե արք. Հովսեփյանին, որն իր 32-ամյա նվիրյալ ծառայությունից հետո կոչվել է հանգստի:

Մայիսի 5-ին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսը հայրապետական գրով օրհնել եւ պաշտոնապես հաստատել է նոր թեմակալ առաջնորդի ընտրությունը:

Մայիսի 11-ին, Փասադենայի Սբ. Գրիգոր Լուսավորիչ հայկական եկեղեցում գերշ. Տ. Հովնան արք. Տերտերյանը կմատուցի առաջին Պատարագը՝ որպես թեմակալ առաջնորդ:

ԱՅՑ

Իլիա Բ-ն այցելեց ակադեմիա, խորհրդարան եւ Ծիծեռնակաբերդ

Մայիսի 8-ին Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսն ու վրաց պատրիարք Իլիա Բ-ն այցելեցին ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիա: Ակադեմիայի նախագահ Ֆադեյ Սարգսյանը, ողջունելով երկու հովվապետների այցը, ներկայացրեց այն սերտ համագործակցությունը, որ գոյություն ունի Հայաստանի եւ Վրաստանի ակադեմիաների միջեւ, անդրադարձավ ԳԱԱ-ի գործունեությանն ու Հայ առաքելական եկեղեցու հետ ունեցած կապերին:

Իլիա Բ-ն շնորհակալություն հայտնեց ջերմ ընդունելության համար՝ նշելով, որ երկու ժողովուրդների միջեւ մշտապես առկա է եղբայրության ոգին: Ինչպես նկատեց վրաց պատրիարքը՝ երկու եկեղեցիներն էլ շարունակ եղել են գիտության հովանավորներ, որի վանքերը եւս դարեր շարունակ եղել են գիտության նշանավոր կենտրոններ: «Այն դժվարությունները, որ կրում են գիտնականները, դրանք մեր ժողովուրդների ներկայիս դժվարությունների մի մասն են կազմում: Եւ մենք ամեն կերպ պետք է օժանդակենք մեր երկու ժողովուրդների գիտնականներին»,- ասաց վրաց պատրիարքը:

Տես ➧ էջ 2

ԱՍՈՒԼԻՍ

Իրական ազատականությունը պոպուլիզմի հետ ընդհանրություն չունի

Այս համոզումով ՀՌԱԿ-ը գնում է խորհրդարանական ընտրությունների

Սկիզբը էջ 1

Ինչ վերաբերում է դրանց նախընտրական բովանդակությանը, ապա Գագիկ Աբրահամյանը ավելացնում է, թե իրենց համագործակցությունը ՀՌԱԿ-ի հետ 2-2,5 տարվա նախապատմություն ունի եւ խարսխված է ազատական գաղափարների ու ազատ շուկայական հարաբերությունների հենքով ստեղծված տնտեսական ծրագրի վրա: Ի դեպ, Ռ. Միրզախանյանը հայտարարեց, որ այդ ծրագիրը մշակելու առումով մեծ ներդրում ունեն ներկայիս արժեթղթերի հանձնաժողովի նախագահ, նախկին ՀՌԱԿ անդամ Էդուարդ Մուրադյանը, նույն հանձնաժողովի անդամ, ՀՌԱԿ վարչության անդամ Մեխակ Գեւորգյանը եւ այլք:

Որ այդ ծրագրերը իրատեսական են, ըստ բանախոսների, վկայում է նաեւ կուսակցության 118-ամյա պատմությունը, քանի որ այդ ընթացքում չի եղել որեւէ դեպք, որ կուսակցությունը խոստումը չկատարի: Բացի դրանից ՀՌԱԿ-ը հիմնականում հույսը դնում է ընտրողների ճիշտ գնահատականների վրա, քանի որ, մասնավորապես Գագիկ Աբրահամյանի համոզմամբ, հասարակությունը այդքան էլ միամիտ չէ եւ ընտրությունների այս շերտից համապատասխան հետեւություններ է արել: Իսկ ընդհանուր առմամբ ՀՌԱԿ-ը գտնում է, որ ազատական գաղափարախոսությունը ոչ մի ընդհանրություն չպետք է ունենա պոպուլիզմի հետ, մինչդեռ իրենց ազատական, լիբերալիստական հռչակած մի շարք ուժեր այդ «տեխնոլոգիային» են ապավինել:

Որ գլխավոր հույսը ընտրակաշառքները չեն, այլ ընտրողների հետ կենդանի շփման միջոցով վերջիններիս իրենց մոտեցումները բացատրելու եղանակով նրանց վստահությունը շահելը, վկայում է նաեւ այն փաստը, որ ՀՌԱԿ-ը սեփական սոցհարցումներ չի անցկացրել: Իրենց վարկանիշի բարձրացումը Ռուբեն Միրզախանյանը ներկայացրեց այլ աղբյուրների տվյալներով: Համաձայն դրանց, կուսակցությունը կարող է հուսալ, որ կհաղթահարի 5 տոկոսի արգելանքը:

Ասուլիսի ընթացքում անդրադարձ եղավ նաեւ քարոզարշավի՝ լրատվամիջոցների լուսաբանմանը, որը Ռ. Միրզախանյանը ընդհանուր առմամբ դրական գնահատեց, չնայած որոշ խեղաթյուրման փաստերի: Ինչ վերաբերում է լրատվամիջոցների իրավական կարգավիճակին, ապա ՀՌԱԿ-ը համարում է որ ընդունված օրենքները լուրջ վերանայումների կարիք ունեն: Սակայն հետաքրքրականն այն է, որ ՀՌԱԿ-ը լրատվական դաշտի ներկայիս վիճակը ոչ թե կապում է հիմնականում իրավական լուծումների հետ, այլ՝ ընդհանուր տնտեսական իրավիճակի: Այսինքն՝ որպեսզի հասնենք լրատվամիջոցների կատարյալ անկախացմանը տարբեր լծակներից ու շրջանակներից, անհրաժեշտ է հասարակական հետաքրքրությունը մեծացնել դրանց նկատմամբ, որը հնարավոր է տնտեսական զարգացում, աճ ապահովելու միջոցով, քանի որ միայն լավ ապրող մարդը իրեն թերթ կարդալու «շռայլություն» թույլ կտա:

Բացի սրանից, ՀՌԱԿ-ը յուրահատուկ մոտեցում է ցուցաբերում նաեւ արտաքին քաղաքականության առաջնահերթությունների հարցում: Ռ. Միրզախանյանի համոզմամբ, անհրաժեշտ է կոմպլեմենտար քաղաքականության շրջանակներում զարգացնել հարաբերությունները Ռուսաստանի հետ: Դա, ըստ ՀՌԱԿ ատենապետի, չի հակասում կոմպլեմենտարության բուն բովանդակությանը, քանի որ վերջինս չի ժխտում նախապատվությունների խնդիրը: Իսկ գլխավորապես Ռուսաստան, որովհետեւ նրա հետ առկա է ինչպես տնտեսական, մշակութային, այնպես էլ քաղաքական ու ռազմական հեռանկարային համագործակցություն:

ԵՐԵՎԱՆ, 8 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մայիսի 9-ը՝ Շուշիի ազատագրման օրը, դարձավ այն պահը, որից հայկական բանակը սկսեց հաղթական երթը, ազատագրելով վաղնջական հայկական հողերը: «Այդ ժամանակից անցել է 11 տարի: Մենք հաղթանակի էստաֆետն ընդունել ենք մեր հայրերից՝ Հայրենական մեծ պատերազմի մասնակիցներից, մենք հաղթեցինք, եւ ես վստահ եմ, որ եթե հարկ լինի, ապա մեր երեխաները կընդունեն մեզնից էստաֆետը եւ հաղթանակ կտանեն ցանկացած թշնամու նկատմամբ», -

րական խնդիրը: Շուշիից «Գրադ» կայանքից փետրվարի 13-ից մինչեւ մայիսի 8-ը ամեն օր գնդակոծվում էր Լեռնային Ղարաբաղի մայրաքաղաք Ստեփանակերտը: Մինչեւ Շուշիի գրավման օրը Ստեփանակերտի 70%-ը ոչնչացված էր: «Յուրաքանչյուր հայ սիրում է Շուշին, բայց այդ քաղաքից մահ էր տարածվում, եւ մեր խնդիրը եղավ Շուշիի ազատագրումը», ասաց Կոմանդոսը: Նա հիշեցրեց, որ հակառակորդի զորքերի քանակը Շուշիում կազմում էր 2500 մարդ: Ռազմաճակատի գծի երկարու-

հարկավոր էր հաղթանակի համար»,- ընդգծեց Կոմանդոսը, նշելով, որ Շուշիի ազատագրումը պատահականություն չէր, այլ օրինաչափություն: «Ես մինչ օրս զգում եմ եւ վստահ եմ, որ ազատագրելով Շուշին մենք կատարում էինք ժողովրդի կամքը», հայտարարեց նա:

Այս հոգեկան ակունքը բխում էր միասնական ազգային պոռթկումից, որի մեջ միավորվեցին բոլոր կուսակցությունները, ներառյալ եւ Սփյուռքը: Թիկունքը դրանում վիթխարի դեր խաղաց: Հայաստանի

«Ազատագրելով Շուշին մենք կատարում էինք ժողովրդի կամքը»

Հայտարարում է Կոմանդոսը

հանդեպ», հայտարարեց գեներալ-մայոր Արկադի Տեր-Թադեւոսյանը (Կոմանդոս), որը 1990-1994 թթ. ղարաբաղյան պատերազմի ժամանակ գլխավորում էր Շուշի քաղաքի ազատագրման ռազմական օպերացիան:

Ղարաբաղյան մարտերի մասնակիցները տոնի նախօրեին հանդիպեցին դպրոցականների եւ ուսանողների հետ Ալեքսանդր Թամանյանի թանգարանում, որի տնօրենը մեծ ճարտարապետի թոռ, ֆիզիկոս Ալեքսանդր Թամանյանը, պատերազմի ժամանակ կազմակերպել եւ գլխավորել է մահապարտների X-ջոկատը:

Հանդիպման մասնակիցները մեկ րոպե լռությամբ հարգեցին պատերազմում զոհվածների հիշատակը: «Հիշենք նրանց, ովքեր զոհվել են, եւ մեր տունը մատուցենք նրանց, ովքեր ողջ են մնացել», հայտարարեց Թամանյանը: Նա հիշեցրեց, որ Ղարաբաղյան պատերազմի ընթացքում Հայաստանը, «որ սովորել էր, որ հարեւանները միշտ իրենից կտորներ են պոկում», առաջին անգամ սկսեց վերականգնել իր պատմական կարգավիճակը:

Արկադի Տեր-Թադեւոսյանը հիշեցրեց, որ 1992 թ. Շուշիի գրավումը դարձել էր գլխավոր ռազմավա-

թյունը՝ 35 կմ: «Ռազմական մարտավարության բոլոր օրենքներով, հարձակվող բանակը նման պայմաններում պետք է գերազանցի հակառակորդի քանակը առնվազն երեք անգամ: Իսկ մեր մարտիկների թիվն ընդամենը 2800 էր», նշեց նա:

Շուշիի ֆենոմենը, նրա կարծիքով, այն է, որ ամեն ոք գիտեր, որ ազատագրում է իր հողը: «Ժողովրդի ոգին ահա թե ինչն էր բազմապատկում մեր ուժերը ճիշտ այն չափով, որքան

գիտնականները ծեռնամուխ եղան զենքի ստեղծման, որը չէր բավականացնում պատերազմի առաջին տարիներին:

Բացի տարատեսակ զենք պատրաստելուց, պետք էր նաեւ սովորեցնել մարտիկներին այդ տեխնիկան գործածել: Մարտական գործողություններին մասնակցելուց բացի, Ալեքսանդր Թամանյանի մահապարտների X-ջոկատը զբաղվում էր մարտիկների ուսուցմամբ: Արկադի Տեր-Թադեւոսյանը հիշեց, թե ինչպես առաջին անգամ հայ մասնագետները 1991 թ. զինվորական հրամանատարությանը ներկայացրին իրենց ստեղծած տարատեսակ զենքերը, իսկ հետո X-ջոկատը դրանք փորձարկում էր մարտերում: Հանդիպման մասնակիցները ծափերով ողջունեցին ջոկատի մարտիկ Գագիկ Գինոսյանին, որը հակառակորդի երկու տանկ էր խփել հակատանկային «Ֆագոտ» զենքից:

Ամենաթանկը, ընդգծեց Տեր-Թադեւոսյանը, այն է, որ «մենք հիմա չենք վախենում ոչ մի ոսոխից, մենք վստահ ենք մեր ուժերին»: «Մեզ բոլորիս մաղթում եմ ապրել խաղաղ հողի վրա՝ այն զգացումով, որ մենք ունենք պետություն եւ ուժեղ բանակ», ասաց Կոմանդոսը:

Իլիա Բ-ն այցելեց ակադեմիա, խորհրդարան եւ Ծիծեռնակաբերդ

Սկիզբը էջ 1

«Հոգեւորականն ու գիտնականը մեր պատմության ընթացքում քայլել են կողք-կողքի, սատարել եւ զորակցել միմյանց: Փառք եւ գոհություն ենք մատուցում, որ այսօր էլ ջերմ եւ սերտ հարաբերություններ են առկա մեր եկեղեցու եւ ակադեմիայի միջեւ: Մենք մեր շնորհակալությունն ու գնահատանքն ենք բերում ձեզ այս ջերմ ընդունելության համար: Թող Աստված զորացնի եւ հաջողություններ պարգեւի ձեր գիտական կյանքում»,- ավելացրեց Ամենայն Հայոց Հայրապետը:

Ազգային ակադեմիայից երկու եկեղեցիների առաջնորդներն այցելեցին ՀՀ Ազգային ժողով եւ հանդիպում ունեցան ԱԺ նախագահ Արմեն Խաչատրյանի հետ:

Այնուհետեւ Գարեգին Բ կաթողիկոսն ու պատրիարք Իլիա Բ-ն այցելեցին Ծիծեռնակաբերդի հուշահամալիր: Ծաղկեպսակներ զետեղելուց հետո երկու հայրապետների հանդիսապետությամբ կատարվեց հոգեհանգստյան արարողություն՝ ի հիշատակ Մեծ եղեռնի նահատակների: Հոգեհանգստի ավարտին տեղի ունեցավ ծառատունկ:

Վերաբերմունք նկարիչ-վետերաններին

Որքան էլ խառը լինեն ժամանակները, այնուամենայնիվ, պարտքի գիտակցումը միշտ արթուն է պահում մարդկային հիշողությունը: Մայիսի 9-ը, Հայրենական մեծ պատերազմի հաղթանակի եւ Շուշիի ազատագրման օրը, լավագույն առիթն է հիշելու պատերազմի մասնակից-վետերան մեր հայրենակիցներին եւ ղարաբաղյան պայքարի ազատամարտիկներին:

Հինգ տարի է արդեն Նկարիչների միությունը կազմակերպում է ցուցահանդես՝ նվիրված Հաղթանակի օրվան, որին մասնակցում են Հայրենական պատերազմի վետերաններ եւ ղարաբաղյան ազատամարտի մասնակից նկարիչների միության անդամներ: Ավանդույթի վերածված այս սովորույթը չխախտվեց նաեւ այս տարի՝ չնայած նախընտրական խառնաշփոթին: Երեկվա ցուցահանդեսին ցուցադրված էին 30 հեղինակների աշխատանքներ, որոնցից մի քանիսն արդեն հեռացել են կյանքից:

Նրանց թիվն օրըստօրե պակասում է, ծեր, խեղճ մարդիկ են՝ մի մասը պետական հոգածությունից դուրս, եւ Նկարիչների միության այս քայլն ինչ-որ տեղ մխիթարանք է նաեւ: Եվ քանի որ միության միջոցները սուղ են, մասնակից նկարիչների համար անակնկալ էր պատրաստել ՀՌԱԿ «Այգեստան» կենտրոնը՝ նվերների տեսքով: Նկարիչների միության նախագահ Կարեն Աղամյանը շնորհավորեց ներկաներին՝ հայրենիքի ազատագրման համար կռվող ազատամարտիկների եւ պատերազմի վետերանների նկատմամբ ուշադրությունը համարելով խղճի պարտք:

Ակցիայի կազմակերպիչ, ՀՌԱԿ վարչության անդամ Արմեն Ստեփանյանն այս քայլը դիտեց իբրեւ մի փոքր վերաբերմունք «մեր հայրերին ու պապերին, որոնց դեռ շատ բան ունենք վերադարձնելու», իսկ ընդհանրապես նրանք արժանի են ավելի մեծ ուշադրության՝ պետական հովանավորությամբ:

Մ. Բ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
ֆաքս. 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածքը
«Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

Լրացիկ

Մերի որակը եւ տեսականին շատ ավելի լավն են

Խոշոր առեւտրային կազմակերպությունների ստեղծումն օրնիքաց խնդիր է

Տասնյակ ֆիրմաներ, ոսկերիչներ ու դիզայներներ են մասնակցում երեկ Երեւանում բացված 6-րդ միջազգային ոսկերչական ցուցահանդեսին: Հատկանշական է ոչ միայն ոսկյա զարդերի ու ակնաքարերի բազմազանությունը: Ոսկու, արծաթի, թանկարժեք քարերի կիրառման շրջանակները մղվել են մեկ այլ, նույնպես յուրօրինակ ասպարեզ՝ քանդակներ, մանրապատկերներ, կոմպոզիցիաներ, գեղանկարներ: Ինչպես ամեն տարի, այս անգամ էլ միջազգային ոսկերչական ցուցահանդեսի առաջին այցելուների թվում ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանն էր: Ամեն անգամ գալիս է ոլորտի զարգացմանը խորամուխ լինելու ու գնահատումներ անելու եւ այս անգամ էլ տպավորությունները հայտնեց լրագրողներին:

– Մեր ընդհանուր տնտեսական քաղաքականության մեջ ոսկերչությունը, ադամանդագործությունը, ակնագործությունն ընդհանրապես հայտարարել ենք գերակայություններ եւ ամեն ինչ արել ենք, որ օրենսդրական դաշտն այս ճյուղի զարգացման համար նպաստավոր լինի: Այսօր արդեն, ուղղակի տեսանելի է, որ այս ճյուղը տարեցտարի աստիճանական զարգացում է ապրում: Ինչ վերաբերում է այս ոլորտն էլ ազատ առեւտրի գոտու մեջ ներառելու հավանականությանը, դա շատ բարդ հարց է:

PHOTOLURE

Մի քիչ զգույշ պետք է օգտագործենք ազատ առեւտրի գոտի հասկացությունը: Մեր առեւտրային ռեժիմներն այնքան ազատ են, որ շատ երկրների արտաքին առեւտրային ռեժիմների համեմատ, ըստ էության, ազատ տնտեսական գոտի են նշանակում: Պետք է հնարավորինս խուսափենք նոր պրոբլեմներ ունենալուց: Մենք հիմա պատրաստում ենք առեւտրի օրենքի նախագիծ, երեւի աշնանն Ազգային ժողովում կընդունվի, եւ ավելի պարզ կլինեն բոլոր հնարավորություններն ու խնդիրների լուծումները: Շատ կարեւոր է, որ հիմա ձեւավորվեն ավելի խոշոր առեւտրային կազմակերպություններ, որոնք փոքր ու միջին բիզնեսը կկապեն արտաքին շուկաների հետ: Եվ փաստորեն հիմա նման կազմակերպությունները ձեւավորվում են: Պիտի կարողանանք այն ամենը, ինչ հիմա տեղի է ունենում, օրենսդրորեն ամրագրել եւ ճիշտ լուծումներով խթանել ճյուղի զարգացումը: Դուք նկատե՞լ եք, դրսի արտադրանքից մերի որակը եւ տեսականին շատ ավելի լավն են:

– Ոսկերչական փոքր ու միջին բիզնեսն արտաքին շուկային կապելու համար խոշոր ձեռնարկությունների ստեղծումը ծրագի՞ր է, թե՞ գաղափար:

– Գաղափար է, որ հնարավոր է եւ պետք է իրականացնել իրավիճակի հասունանալու դեպքում: Մենք նման պրոբլեմ ունենք գյուղատնտեսության մեջ: Խոշոր առեւտրային ընկերությունների բացակայությունը խանգարում է ֆերմերային տնտեսությունների արտադրանքը դուրս հանելուն: Նույն իրողություններն են ոսկեգործության ու ակնագործության ասպարեզում: Տվյալ դեպքում շատ ուսանելի է Իտալիայի հյուսիսի փորձը. այստեղ արտադրանքի մոտ 40 տոկոսը փոքր եւ միջին բիզնեսն է արտադրում, իսկ խոշոր ձեռնարկություններն արտահանում են: Սա հնարավոր է, երբ անհրաժեշտ բազան արդեն կա: Նման խոշոր կազմակերպությունների ստեղծումը մեզանում արդեն հասունացել է, ուղղակի նրանց պետք է աջակցել:

– Ասպարեզի զարգացմանը խոչընդոտող ի՞նչ խնդիրներ եք տեսնում:

– Մի քանի տարի առաջվա եւ այսօրվա իմ այցելությունների միջեւ տարբերությունը թերեւս այն է, որ առանձնապես պրոբլեմային հարցադրումներ չեղան: Հիմա այլ բնույթի հարցեր են. խոսքը արտաքին շուկաների հետ կապեր որոնելու, այլ երկրներում ավելի բարենպաստ առեւտրային ռեժիմներ ունենալու մասին է: Ներսում ճյուղի զարգացման որեւէ խոչընդոտ չկա: Ավելի շատ այլ երկրներում պիտի աշխատենք, նաեւ արտադրանքի իրացման դռներ բացելու համար:

Առեւտրի համաշխարհային կազմակերպությանն անդամակցումն այդ ուղղությամբ աշխատելու ավելի մեծ հնարավորություններ է ընձեռում: Դեռեւս լավ չենք տիրապետում այդ կազմակերպության հետ համագործակցելու բոլոր միջոցներին, դեռ սովորում ենք:

– Արդարանո՞ւմ է արդյոք այն ակնկալիքը, որ ոսկեգործության ու ակնագործության զարգացումն իր հետեւից տանում է տնտեսության մյուս ճյուղերի զարգացումը:

– Անցած տարի այս բնագավառում մոտ 70 տոկոս աճ ունեցանք: Այս տարվա տեմպերը կարծես նույնն են: Դա նշանակում է, որ այս ոլորտն արդեն լուրջ ազդեցություն ունի ողջ տնտեսության վրա: Դուք երեւի ուշադրություն դարձրիք «Ալմաստ» գործարանի տաղավարի վրա: Ուղղակի հաջողվեց այս ձեռնարկության խնդիրը լուծել: Այս գործարանը մոտ 300 տոկոսի աճ ունեցավ անցած տարում, ըստ էության՝ 0-ից սկսելով: Հաստոցաշինության ոլորտում, գործիքաշինության մեջ եւս բավական հետաքրքրական զարգացումներ կան: Եվ ամենակարեւորը՝ ցուցահանդեսում բավական ակտիվ ներկայացված են նաեւ փոքր ու միջին բիզնեսի ներկայացուցիչները: Դա նշանակում է, որ այս ոլորտը նաեւ միջին խավի ձեւավորման լավագույն խթաններից է:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

«Արժանապատվություն, ժողովրդավարություն, հայրենիք» դաշինքի հանդիպումը լրագրողների հետ

Արդեն մեկ տարի է, ինչ միացել են երկու քաղաքական ուժեր՝ «Ժողովրդա-դեմոկրատական» եւ «Արժանապատիվ ապագա» կուսակցությունները ոչ միայն խորհրդարանական ընտրություններին մասնակցելու համար, այլեւ նպատակադրվել են, ինչպես իրենք են ասում, գաղափարական հենքի վրա հասարակության միավորման գործընթաց սկսել:

Երեկ դաշինքի ներկայացուցիչները՝ Լյուդմիլա Հարությունյանը, Գագիկ Ասլանյանը, Ստեփան Ծաղիկյանը, Էդուարդ Սանդոյանը, Արմեն Մելիքյանը, Լեւոն Խաչատրյանը, «Առանց փողկապի» հանդիպում ունեցան լրագրողների հետ: Հանդիպման ընթացքում դաշինքի ներկայացուցիչները մանրամասն ծանոթացան լրագրողների հարցերին՝ կապված ԶԼՄ-ների օրենքի նախագծի հետ, եւ խոստացան ԱԺ-ում պատգամավորական տեղեր գրավելուց հետո բարձրացված խնդիրների ու հարցերի շուրջ լինել լուրջ ու հետեւողական:

Լրագրողներին հետաքրքրում էր, թե ինչ պրոբլեմներից են խոսում ժողովրդի հետ հանդիպման ժամանակ դաշինքի ներկայացուցիչները: Պրն Ասլանյանը, էդ. Սանդոյանը ներկայացրին մեր հասարակության մեջ առաջացած սոցիալական այն խնդիրները, որոնք մեծ մասամբ օրենքների անկատարության եւ ոտնահարման հետեւանք են: Իսկ այդ խնդիրները լուծելու եւ կայուն զարգացող ու օրինական երկիր ունենալու համար պետք է օրենքը գործի բոլորի համար հավասարապես:

Հանդիպման ավարտին Լյուդմիլա Հարությունյանը շնորհակալություն հայտնեց լրագրողներին եւ նշեց, որ «այս ջերմ հանդիպումը մեզ շատ բան տվեց, խոսեցինք այն ամենի մասին, ինչը մտահոգում է բոլորիս: Այս մթնոլորտը թույլ տվեց մեզ լինել անկեղծ եւ շատ լուրջ հարցերի անդրադառնալ»: Նա հույս հայտնեց, որ անդրանիկ հանդիպումից հետո դաշինքի եւ լրագրողների միջեւ ջերմ կապը կշարունակվի:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ՍՈՑԻՈԼՈԳԻ ԿԱՐԾԻՔՈՎ

«Դեռ պարզ չէ, թե վարչական ռեսուրսն ո՞ւմ ավելի շատ կծառայի՝ ՀՀԿ-ին, թե՞ ՀՅԴ-ին»

Ասում է Ահարոն Ադիբեկյանը

Խորհրդարանական ընտրությունների քարոզարշավի կեսից ավելին արդեն անցել է, հեռուստաեթերն ավելի լեցուն է դառնում ծանոթ, կիսածանոթ ու անծանոթ անունների գրեթե միանման խոստումներով: Այս պահի դրությամբ ի՞նչ վարկանիշ ունեն ԱԺ ձգտող մեր կուսակցություններն ու դաշինքները: Իր հետազոտությունների արդյունքներն ու դիտարկումներն է ներկայացնում սոցիոլոգ, «Սոցիոմետր» սոցիոլոգիական ընկերության տնօրեն Ահարոն Ադիբեկյանը:

Պրն Ադիբեկյանը նշեց, որ տոկոսների տեսքով կանխատեսումներ անելը խիստ դժվար է հավակնորդների բազմազանության պատճառով:

Նա միայն խմբավորեց կուսակցություններն ու դաշինքներն ըստ առաջնայնության՝ հիմք ընդունելով վերջիններիս խարիզմատիկ առաջնորդի, կազմակերպչական, մարդկային, ֆինանսական եւ վարչական ռեսուրսների առկայության չափը:

Առաջին խմբում, ըստ Ա. Ադիբեկյանի, ՀՀԿ-ն ու «Արդարություն» դաշինքն են: «Սրանք հավասար դիրքերում են գրեթե բոլոր, այդ թվում նաեւ վարչական ռեսուրսի առումով»:

Պրն Ադիբեկյանի համոզմամբ, կամ իշխանական ռեսուրսն ուղղակիորեն կաշխատի դաշինքի համար, «դրա նախադեպը նախագահական ընտրություններին ունեցել ենք», կամ էլ, չկարողանալով գալ փոխհամաձայնության, նախագահամետ ուժերը նվազագույնի կհասցնեն այդ ռեսուրսի դերն այս ընտրություններում: «Քանի որ առայժմ կարծես պարզ չէ, թե այդ ամենակարեւոր՝ վարչական ռեսուրսը ո՞ւմ ավելի մեծ չափով կծառայի՝ ՀՀԿ-ին, թե՞ ՀՅԴ-ին»:

Այնուամենայնիվ, ՀՅԴ-ին սոցիոլոգը տեսնում է երկրորդ խմբում «Օրինաց երկիր», «Ազգային միաբանություն» կուսակցությունների հետ:

Երրորդ հարթակում, ըստ Ա. Ադիբեկյանի ուսումնասիրությունների, ՀՌԱԿ-ը, ՀԿԿ-ն ու «Հզոր հայրենիքն» են: «Այս ուժերն ունեն տարաբնույթ, բայց նույն հզորությամբ միջոցներ»:

Չորրորդ խմբում այն ուժերն են, որոնք, ըստ սոցիոլոգի, ունենալով հինգ տոկոսի պատնեշը հաղթահարելու լուրջ հավակնություն, այնուամենայնիվ, ունեն ռեսուրսների պակաս: Նման հավակնությունը, Ա. Ադիբեկյանի պարզաբանմամբ, պայմանավորված է այն հանգամանքով, որ նորաստեղծ անունների բազմազանության մեջ սրանց՝ «Արժանապատվություն, ժողովրդավարություն, հայրենիք» դաշինքի, «Լիբերալ-դեմոկրատական միության», ՔԴՄ-ի առաջին դեմքերը գոնե ծանոթ են հասարակությանը:

Մայիսի 25-ի ընտրություններին մասնակցության տոկոսը, Ա. Ադիբեկյանի դիտարկումներով, առավել ցածր կլինի, քան նախագահական վերջին ընտրություններին: «Բացառությամբ 1991-ի, խորհրդարանական ընտրությունները միշտ էլ իրենց ակտիվությամբ զիջել են նախագահականին: Այս անգամ կանխատեսել կարելի է 55 տոկոսի մասնակցություն: Բայց տատանումներ կարող են լինել, հատկապես որ նույն օրը պիտի անցկացվի նաեւ հանրաքվե»:

Իսկ ծանոթանո՞ւմ է հասարակությունը հանրաքվեի սպասող սահմանադրական բարեփոխումների փաթեթին: «Մասնագիտական կառույցներն անգամ ամբողջությամբ չեն տիրապետում նյութին: Քննարկումներին պիտի առնվազն երկու տարի հատկացվեր: Ու ափսոս, որեւէ կառույց կամ ուժ պիտի ստանձներ այդ փաթեթի այսպես կոչված «քարոզարշավը»:

ԼՈՒԻԶԱ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

ՄԱԱ

«Սահմանադրությունը կընդունվի մեռած հոգիների ձայներով»

Չի կասկածում Բաբկեն Արարքցյանը

ՀՀ գործող սահմանադրության հեղինակած ուժի ներկայացուցիչ Բաբկեն Արարքցյանը երեկ հայտարարեց, որ նոր սահմանադրության նախագիծը «գնում է առավել ամրապնդելու բռնակալությունը»:

Մամուլի ազգային ակումբում լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ պրն Արարքցյանը նշեց, որ, իր գնահատմամբ, նախագահի լիազորություններն աններելիորեն ընդարձակված են այս նախագծով, նրան տրված է գերանձեռնմխելիություն եւ գերանպատժելիություն, սահմանափակված են մարդու իրավունքները: «Ի վերջո, ես չգիտեմ, թե ով է այս նախագծի հեղինակը, թե որ քարանձավում է այն գրվել: Ինչո՞ւ չի կազմակերպվել բաց քննարկում», բողոքեց Բ. Արարքցյանը:

Բայց, այս դիտարկումներով հանդերձ, նախկին իշխանական, 1995-ի սահմանադրական հանրաքվեի փորձով անցած գործիչը համոզված է, որ «սահմանադրական բարեփոխումներն ընդունվելու են մեր երկրի ընտրազամբյուղում առկա շուրջ 700 հազար մեռած հոգիների հաշվին»:

Իսկ նույն օրը կայանալիք ԱԺ ընտրությունների առումով Բ. Արարքցյանը վստահեցրեց, որ ընդդիմությունը, «իսկ իրական ընդդիմություն եմ համարում միայն «Արդարություն» դաշինքին, կունենա չնչին ներկայություն խորհրդարանում, մնացյալը կլինի իշխանական համակարգինը, եւ ՀԿԿ-ն ՀՅԴ-ից շատ ձայներ կունենա: Իշխանական համակարգ անվանած ուժերի հանդեպ իր վերաբերմունքը պարզաբանելու համար պրն Արարքցյանն «այդ ուղղությունը ներկայացնող մի քաղաքական գործչի մի անհեթեթ արտահայտությունը» բերեց: Խոսքը ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանի՝ «Մեր կոմպլեմենտար քաղաքականության առաջնահերթությունը Ռուսաստանն է» մտքի մասին է՝ **«Ազգում»** մայիսի 3-ին տպագրված նրա հարցազրույցից:

Բ. Արարքցյանի խորին համոզմամբ, «նման անհեթեթ մտքեր արտահայտելուց հետո նորմալ երկրում մարդը պարզապես դուրս կմնար քաղաքական ասպարեզից»: Պրն Արարքցյանը զուգահեռ նկատի է առնում այդ արտահայտությունից կոմպլեմենտար բառի դուրսբերո՞ւմը, որպեսզի միտքն անհեթեթ չհնչի: Քանի որ «Բարեկամության, համագործակցության եւ փոխօգնության մասին» պայմանագիրը Ռուսաստանի հետ մեր պետությունը ստորագրել է հենց ՀՀՇ իշխանության օրոք: Եվ վերջինիս 3-5 հոդվածները ռազմական ու ռազմավարական ոլորտներում նախատեսում են Հայաստանի համագործակցությունը Ռուսաստանի հետ: Ավելին՝ հենց Բ. Արարքցյանի իշխանավարության շրջանում է Հայաստանը Ռուսաստանին ռազմաբազաներ տրամադրել, այն էլ՝ միանգամից 25 տարով: Այս համատեքստում էլ չի տեղավորվում պրն Արարքցյանի՝ երեկ հնչեցրած մեկ այլ միտք, թե Հայաստանը միանշանակորեն պիտի շարժվի դեպի ՆԱՏՕ: Այսքանից հետո բնավ զարմանալի չէ, որ հենց Բ. Արարքցյանն է դուրս մնացել քաղաքական ասպարեզից:

Լ. Գ.

Անդրադարձ

Մասնակցելով մայիսի 25-ի Ազգային ժողովի պատգամավորական ընտրություններին, Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցությունն առանձին գրքույկով հրապարակել է նախընտրական պլատֆորմի հիմնադրույթները: Գրքույկում զգալի տեղ է հատկացված Հայաստանի արտաքին քաղաքականության առաջնահերթություններին, ազգային պետականության անհետաձգելի խնդիրներին, Հայ դատին եւ Ղարաբաղյան հիմնահարցին:

Այս ամենի առումով ողջունելի է Ազգային ժողովին Հայաստանի արտաքին քաղաքականության գերխնդիրների լուծմանը մասնակից դարձնելու ՀՌԱԿ-ի պատրաստակամությունը: Ողջունելի է նաեւ ազգային պետականությանը, Ղարաբաղյան հիմնահարցին եւ Հայ դատին կուսակցության նախընտրական պլատֆորմում ցուցաբերվող համապարփակ մոտեցումը: Նշված խնդիրների հաջողականությունն ինքնին ենթադրում է դրանց փոխկապակցվածությունը: Դրանով

զերծ են մնում այդպիսի սպառնալիքների կիրառումից, ապա դա Լեռնային Ղարաբաղի շնորհիվ է: Քանի դեռ Ղարաբաղում հայկական իշխանություններ են, Սյունիքը զերծ կմնա սպառնալիքներից: Իսկ նրանց բացակայության պարագայում դատապարտված է լինելու: Այլ կերպ՝ Լեռնային Ղարաբաղի կորուստը հղի է Սյունիքի կորստով, ինչը Հայաստանին կկանգնեցնի թուրք-ադրբեջանական կողմնորոշում որդեգրելու փաստի առջեւ: Այդ դեպքում Ռուսաստանն ու Իրանը կկորցնեն Հա-

ՀՀ արտաքին քաղաքական գերխնդիրների լուծմանը ԱԺ-ի մասնակցության ՀՌԱԿ-ի առաջարկը ողջունելի է

Վերոհիշյալ խնդիրները փոխկապակցված են, իսկ դրանց լուծումը անմիջականորեն պայմանավորված է իշխանությունների որդեգրած քաղաքականության բնույթով: Սակայն դրա հաջողության համար անհրաժեշտ է, որ այդ քաղաքականությունն արժանանա ժողովրդական լայն զանգվածների հավանությանը: Դա թերեւս կարելի է ապահովել ազգային խնդիրների լուծմանն ու Հայաստանի արտաքին քաղաքականության առաջնահերթությունների ճշգրտմանը Ազգային ժողովին մասնակից դարձնելով:

Այս մասնակցությունը ոչ միայն միմյանց հետ մրցակցող միջազգային ուժերի միջեւ խուսանավելու հնարավորություն կտա հայկական իշխանություններին, այլեւ կմեծացնի արտաքին ճնշումներին դիմակայելու նրանց կարողությունները: Ավելին՝ իշխանությունների առջեւ կբացվեն այս կամ այն միջազգային առաջարկին առարկելիս հասարակական կարծիքի վրա հենվելու եւ առարկությունը խորհրդարանի ճնշումներով պատճառաբանելու լայն հեռանկարներ:

հանդերձ, պլատֆորմի հիմնադրույթներում բացակայում է Հայաստանի ազգային անվտանգության բաժինը: Մինչդեռ ազգային պետականությունը, ղարաբաղյան հիմնահարցն ու Հայ դատն անմիջականորեն առնչվում են մեր հանրապետության անվտանգությանը՝ կազմելով դրա բաղադրիչները:

Հայաստանի ազգային անվտանգության տեսանկյունից թերեւս կարելի է առանձնացնել ղարաբաղյան հիմնահարցը: Ակնհայտ է, որ Սյունիքը, որպես թիկունքազերծ գոտի, գտնվում է թուրք-ադրբեջանական աքցանի մեջ: Ավելի քան ակնհայտ է մարզի անպաշտպանունակությունը երկու կողմից ձեռնարկված խոշոր հարձակման դեպքում: Ավելին՝ մարզն ամբողջովին հասանելի է արդի հրետանային համակարգերի ռմբահարությանը: Հարցը, սակայն, հարձակումը չէ: Սյունիքի կենսագործունեությունը կաթվածահար անելու եւ բնակչության արտահոսք առաջացնելու համար նրա նկատմամբ լուրջ սպառնալիքների կիրառումն արդեն բավարար կլինի:

Եթե Թուրքիան եւ Ադրբեջանը

յաստանի նկատմամբ իրենց հետաքրքրությունները: Հայաստանը կդառնա Թուրքիայի եւ Ադրբեջանի կամակատարը, եւ նրա վրա կտարածվի թուրք-ադրբեջանական թելադրանքը քաղաքական ոլորտից մինչեւ ազգային հոգեւոր ոլորտը՝ ընդհուպ հայոց պատմության բնագավառում, հատկապես ցեղասպանության:

Այս ամենը հիմք է տալիս ենթադրելու, որ ազգային պետականությանը, ղարաբաղյան հիմնահարցին եւ Հայ դատին պետք է մոտենալ Հայաստանի ազգային անվտանգության տեսանկյունից, ինչը, կարծում ենք, Ազգային ժողով մուտք գործելու պարագայում հաշվի կառնի ՀՌԱԿ-ը: Թերեւս դրանով էլ նա ղարաբաղյան հիմնահարցի արդարացի լուծմանը նպաստելիս, կնպաստի նաեւ Հայաստանի ազգային անվտանգության ամրապնդմանը: Դա կլինի արժանի պատասխանը այն քաղաքական ուժերին, որոնք հայության տարբեր հատվածների միջեւ սեպ են խրում եւ Հայաստանի բոլոր դժվարությունները բացատրում են ղարաբաղյան հիմնահարցով:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

«ՄԱՄՈՒԼԻ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ»

Ունկնդիրը զայրացած է «Ազատություն» ռադիոկայանի ելույթից

«Սաստիկ զայրացած եմ՝ ընթերցելով վեբսայթում ձեր ստոր եւ անամոթ հոդվածը՝ գրված Երեւանում թուրքական ֆիլմ ցուցադրելու կապակցությամբ հայ երիտասարդների բողոքի առթիվ: Բողոքը չէ, որ զայրացրեց ինձ, այլ ձեր կողմից Հայոց ցեղասպանության ժխտումը», «Ազատություն» եւ «Ազատ Եվրոպա» ռադիոկայանների հայաստանյան խմբագրությանն ուղղված նամակում գրում է Լոս Անջելեսում, Սան Ֆրանցիսկոյում եւ այլ քաղաքներում հայտնի «Չելլե-Հոֆման» իրավաբանական ֆիրմայի աշխատակից Զարեհ Սինանյանը եւ ավելացնում. «Հոդվածն անսկզբունքային էր եւ անստորագիր: Դրանում 1915–21 թթ. դեպքերն ու պատմական փաստերը բազմիցս ժխտված են կամ նվաստացված: Ձեզ համար ցեղասպանությունը տեղի չի ունեցել, այլ պարզապես մի երեւույթ է, որ «հայերից շատերը համարում են» ցեղասպանություն: Մեկ ուրիշ տեղ ավելի առաջ գնալով հայտարարում եք, որ «կոտորածների եւ բռնի տեղահանությունների հետեւանքով, ըստ հայերի, սպանվեց մոտ 1,5 մլն մարդ»:

Բավական է, դուք ձեր դեմքը՝ որպես քարոզչական մեքենա, որը ծառայում է Մ. Նահանգների եւ Իսրայելի դաշնակից Թուրքիայի շահերին, վաղուց եք ցույց տվել: Առաջին անգամ չէ, որ հայերի դեմ կատարված աներեւակայելի ոճրագործությունը հորջորջում եք սոսկ որպես հայերի երեւակայության արգասիք:

Մենք հայերս շատ լավ գիտենք կոտորածի եւ ցեղասպանության տարբերությունը: Դուք էլ գիտեք: Բայց շարունակում եք հարցը ներկայացնել այնպես, իբր կատարվածին նայում եք «մյուս կողմից»: Եթե այդպես է, ապա փորձեք նայել նաեւ հրեական ողջակիզմանը մյուս՝ նացիստական կողմից: Կհամարձակվե՞ք արդյոք: Ոչ, որովհետեւ չկա այդ «մյուս կողմը», ճիշտ այնպես, ինչպես չկա մեր դեպքում: Դուք կամ ոչ պրոֆեսիոնալ մոտեցում եք ցուցաբերում, կամ էլ փողհարում եք Մ. Նահանգներին բնորոշ քաղաքականությունը, համաձայն որի հնարավոր է դառնում Լոս Անջելեսի (ան)հանդուրժողականության թանգարանից հանել Հայոց ցեղասպանությանը վերաբերող ցուցանմուշները, կամ «ազգային անվտանգության պատճառներով» շարունակել չճանաչել Հայոց ցեղասպանությունը»:

«Ազատություն» եւ «Ազատ Եվրոպա» ռադիոկայանների հայաստանյան գրասենյակի խմբագիր Էմիլ Դանիելյանը, պատասխանելով վերոհիշյալ նամակին, «դյուրագրգիռ եւ գրպարտչական» է անվանել այն եւ ոչ պիտանի խմբագրության լուրջ ուշադրությանն արժանանալու: Նա նշել է, որ Սինանյանի հիշատակած հաղորդումը տրամադրել է «Աժանս Ֆրանս Պրես» գործակալությունը, եւ որ «ոչ մի լրատու կազմակերպություն իրավունք չունի փոփոխություն կատարելու այլ գործակալություններից ստացած տեղեկությունների բովանդակության մեջ»: Ապա հիշեցնելով, որ հազարավորներ են այցելում իրենց վեբսայթը եւ լսում իրենց ռադիոհաղորդումները, նա դիմել է նամակագրին, որ հետեւի, թե ինչպես են իրենք լուսաբանելու ապրիլի 24-ի հիշատակի ոգեկոչումները: «Քարոզչականության դասեր մեզ պետք չեն, հատկապես նեղմիտ մարդկանց կողմից», ավելացրել է պրն Դանիելյանը:

Սակայն պարզվում է, որ ապրիլի 24-ի «լուսաբանումը» դարձյալ վիրավորական է եղել հայերիս համար, քանի որ ստիպել է նույն Զարեհ Սինանյանին մի նոր նամակ հղել խմբագիր Դանիելյանին, որտեղ ասված է. «Քարոզչականության դասեր հենց ձեզ են պետք: Դուք դարձյալ թաքնվում եք ուրիշի տեղեկատվության հետեւում, որպեսզի արտահայտեք ձեր դիրքորոշումը: Երեւանում տեղի ունեցած Եղեռնի ոգեկոչումներին դուք հակադրում եք Փարիզում Կոմիտասի արձանի բացման թուրքական արձագանքները՝ մի անգամ եւս տեղ տալով նրանց ու նրանց հովանավորների ստերին: Եվ այդ հարցում ձեր բացատրությունները բոլորովին պատշաճ չեն: Դուք հատուկ ընտրել եք (ինչպես անցյալ տարի ապրիլի 22-ին) մի տեղեկատվություն, որ ամբողջովին ժխտողական է: Եվ եթե դուք արտատպում կամ հեռարձակում եք նման «աղբը», այդ «աղբը» նաեւ ձերն է դառնում: «Հարցի մյուս կողմը» ներկայացնելու ձեր դիրքորոշման հետեւում թաքնվելն ու հատուկ ուրիշների ժխտողական տեսակետները հրապարակելը հենց այն ստորությունն ու վախկոտությունն են, որի մասին գրել էի իմ առաջին նամակում: Դուք պետք է բացահայտ կամ ընդունեք ցեղասպանությունը, կամ ժխտեք: Միջին ուղի այստեղ չկա:

Հասկանում եմ, որ ձեր ապրուստը կախված է այդ աշխատանքից, բայց որոշ բաներ կան աշխարհում, որ վաճառքի ենթակա չեն: Թույլ մի՛ տվեք ձեզ ներքաշվել ուրիշների քրեական գործողությունների մեջ: Նրանց շահերը կտրականապես հակառակ են մեր շահերին: Հայաստանի հասարակությունն արդեն գիտակցում է, թե ովքեր, ինչ մութ ուժեր են կանգնած «Ազատություն» եւ «Ազատ Եվրոպա» կոչված ռադիոկայանների հետեւում: Նրանց քաղաքականությունը ոչ միայն հակահայկական է, այլեւ հակամարդկային: Ազատության ոչ մի մասնիկ չկա նրանց ծառայության մեջ:

Ամոթ ձեզ, որ շարունակում եք Օսմանյան կառավարության սկսած գործը», բառերով Սինանյանն ավարտում է իր նամակը:

ԳՅՈՒՄՐԻ

Պատգամավորության թեկնածուներն ԱԺ-ի, իրենց եւ ընտրարշավի մասին

Գյումրու «Աստարեզ» լրագրողական ակումբը նախաձեռնել է նախընտրական ասուլիսների շարք՝ յուրաքանչյուր անգամ լրագրողների հետ հանդիպման հրավիրելով մարզի 5 մեծամասնական ընտրատարածքներից մեկի պատգամավորության բոլոր թեկնածուներին: Առաջին նման ասուլիսը 46-րդ ընտրատարածքի թեկնածուների հետ էր, որոնք թեեւ այստեղ ամենից քիչ են, սակայն նրանց թվում են ներկայումս գործող խորհրդարանի երկու անդամներ: Չորս թեկնածուներից ներկա էին երկուսը՝ ԱԺ պատգամավոր, կոմունիստ Գագիկ Մանուկյանը եւ «Գերագույն խորհուրդ» պատգամավորական ակումբի անդամ, «Տոնոյենց» ՍՊԸ փոխնախագահ Սամվել Տոնոյանը, իսկ Գյումրու «Նավթամթերք» ՓԲԸ-ի տնօրեն Համլետ Գրիգորյանի փոխարեն ներկայացել էր նրա վստահված անձ Վալերիկ Սարգսյանը: Վերջինիս գնահատմամբ՝ այսօրվա Ազգային ժողովը ոչ միայն չի բավարարել մեր ժողովրդի պահանջը, այլեւ մեկ քայլ հետ է եղել նախորդ գումարման խորհրդարանի համեմատ: Իր թեկնածուի առաջադրումը վստահված անձը մասնավորապես բացատրեց մինչեւ հիմա ժողովրդին խաբածներին, նաեւ կեղծ բարեգործներին ԱԺ-ից դուրս մղելու, ժողովրդի եւ իշխանությունների տարանջատվածությանը վերջ տալուն նպաստելու ցանկությամբ:

Պատգամավոր-թեկնածու Գագիկ Մանուկյանը մի բանում այնուամենայնիվ համակարծիք էր, որ ԱԺ-ն սեփական հարցեր լուծելու տեղ չէ: Մեզ մոտ մի տեսակ համազգային ցավ է դարձել Ազգային ժողով մտնելը, ոմանք այստեղ իրենց բիզնեսի համար (նաեւ՝ ստվերային) հովանի են ստեղծում: Այդպիսիներն են, նկատեց Գ. Մանուկյանը, որ մրցարշավի ընթացքում մեծ փողեր են ծախսում: Իսկ պատգամավորության թեկնածու Սամվել Տոնոյանի հաշվարկով՝ այսօր կատարվող նախընտրական ծախսերի գումարներով կարելի էր ամբողջ Շիրակի մարզի գյուղացիական տնտեսությունների վարուցանքը կատարել:

Իսկ ինչպիսի՞ն է նախընտրական մթնոլորտը, կա՞ն, օրինակ, ճնշումներ թեկնածուների, ընտրողների վրա: Այս հարցին թեկնածուներից Ս. Տոնոյանը պատասխանեց, թե համենայն դեպս այդպիսի հոգեբանական մթնոլորտ արդեն կա, որովհետեւ կա ցուցակ... Գ. Մանուկյանն իր հերթին ասաց, երեւի նկատի ունենալով «վերեւներին», թե որոշել են՝ որ տարածքից ով պետք է մտնի ԱԺ: Ըստ նրա, վարչական լծակներն այդ նպատակով օգտագործվում են, ժողովուրդն էլ թշվառ վիճակի մեջ է... եւ սա ընտրությունների արդյունքի վրա խիստ կազդի:

Նույն հարցը շոշափվեց նաեւ 50-րդ ընտրատարածքի պատգամավորության թեկնածուների ասուլիսում: «Դուք կարող եք այստեղից 40 մետր այն կողմ գնալ եւ այդ «դաբրո»-ի ցուցակը կտեսնեք», ասաց թեկնածուներից մեկը՝ անկուսակցական Մարտին Թադեւոսյանը: Այս կամ այն թեկնածուին երաշխավորել կամ չերաշխավորելու պրակտիկային ընդհանուր առմամբ դեմ չլինելով, նա միաժամանակ նշեց, թե դրանում այնուամենայնիվ չափի զգացում պետք է լինի: Եթե, ասենք, թմրամոլը, հոգեկան հիվանդը ցանկանում է մտնել խորհրդարան, որպիսիք եւս, ըստ թեկնածուների, կան, ապա դրա դեմ պետք է առնել: «Այն մարդկանց, որոնց նախապես հովանավորում են, հետո նրանցից պահանջում են», դիպուկ նկատեց այս տարածքի մեկ այլ թեկնածու՝ ճարտարագետ-շինարար, անհատ ձեռներեց Գալուստ Կոստանյանը: Որովհետեւ, նրա արտահայտությամբ, դրածոն պետք է պատասխան տա:

Ասուլիսին մասնակից երրորդ թեկնածուն՝ ՀՀՇ անդամ, Արթիկի հիվանդանոց ՓԲԸ տնօրեն Արթուր Պողոսյանն էլ, մեկնաբանելով իր առաջադրումը, հավելեց, թե ուզում է, որ խորհրդարանում լինեն ոչ թե նախարարների խոսքով առաջնորդվող, այլ ինքնուրույն գործող պատգամավորներ:

Ասուլիսում թեկնածուները բավական խոսեցին նաեւ ընտրակաշառքի զանգվածային տարածվածության մասին, սակայն կոնկրետ օրինակներ չնշեցին: Փոխարենը լրագրողներին խորհուրդ տվեց դրա դեմ պայքարել: Ի դեպ, 50-րդը մարզի ընտրատարածքներից պատգամավորության ամենաշատ թեկնածուներն ունի՝ 11, սակայն ասուլիսին ներկա էին միայն նշված երեքը: Մյուսներից մեծ մասի բացակայությունն ասուլիսից, ըստ ներկա թեկնածուների, արդեն ինչ-որ բան նշանակում է... Ճիշտ է, ինչպես հայտարարվել էր, նրանցից երկուսին չէր հաջողվել գտնել եւ տեղյակ պահել:

Հաջորդ ասուլիսը 47-րդ ընտրատարածքի թեկնածուներինն էր: Այստեղ նրանցից վեցից ներկա էին չորսը, որոնցից երեքը նույնպես նշեցին թեկնածուների համար ստեղծված պայմանների ի սկզբանե անհավասարությունը: Մասնավորապես ՍՊԱԾ հյուսիսային բաժանմունքի տնօրեն Սերգեյ Նազարեթյանը նկատի ուներ ընտրական հանձնաժողովներ կազմելու սկզբունքը, իսկ նախկին պետական աշխատող, վերջին տարիներին անհատ ձեռներեց Արշո Պետրոսյանը՝ նաեւ որոշ ղեկավար աշխատողների գործելակերպը, երբ, իր խոսքերով, նաեւ խախտելով օրենքը, չարաշահելով պաշտոնեական դիրքը, հանձնարարականներ են տալիս եւ ճնշում են գործադրում իրենց ենթակաների վրա: ՀՊՃՀ-ի դասախոս, ԺԴԿ եւ «Շիրակ» միջազգային միության անդամ Յուրի Գասպարյանը, հայտարարելով, թե անցած տարիների ընթացքում արտասահմանից տասնյակ միլիոններ են ստացվել աղետի գոտու վերականգնմանն օգնելու համար, սակայն իրենց նպատակին չեն ծառայել: Նա տեղեկացրեց, որ «Արժանապատվություն, ժողովրդավարություն, հայրենիք» դաշինքն է իրեն երաշխավորել պատգամավոր դառնալու եւ պայքարելու նման անօրինականությունների դեմն առնելու, աշխատատեղերի ստեղծման ու նման այլ խնդիրների լուծման համար:

ԱԺ գործող պատգամավոր, արդեն երրորդ անգամ առաջադրվող հանրապետական Սուքիաս Ավետիսյանը, նկատի ունենալով խորհրդարանում նաեւ իր մինչեւ այժմ կատարած աշխատանքը, նշեց, թե կան հարցեր, որոնց լուծմանը արդեն փորձառություն ունեցող պատգամավորն ավելի հաջողությամբ կարող է հասնել: Մինչդեռ մյուս թեկնածուները հիմնականում հայտարարում էին, որ ցանկանում են ընտրվել՝ երկրում այսօր տիրող վիճակի փոփոխության հասնելու համար:

ԳԵՂԱՄ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

ԱՄՆ պաշտպանության փոխնախարարի օրինակով Թուրքիային կշտամբում է փոխպետքարտուղարը

Դա շփոթմունք է առաջ բերում Անկարայում

«Ազգը» նախորդ համարում անդրադարձավ ԱՄՆ պաշտպանության փոխնախարար Պոլ Վոլֆովիցի հարցազրույցին: Թուրք-ամերիկյան հարաբերությունների հետագա ընթացքի առումով խիստ կարեւոր այս հարցազրույցում Վոլֆովիցն իր դերը չկատարելու համար դատապարտել է թուրքական բանակին, անընդունելի է համարել թուրքական զորքի ներկայությունը Հյուսիսային Իրաքում, կասկածի տակ է դրել «Ինջիռլիքի» ռազմաբազայի կարեւորությունը, անհրաժեշտության դեպքում դրա տարածքն ազատելու պատրաստակամություն է հայտնել, թուրքական կառավարությանը մեղադրել է Սադդամ Հուսեյնի հետ գործարքի ուղիներ որոնելու մեջ՝ նախազգուշացնելով զերծ մնալ Սիրիայի եւ Իրանի հետ մերձեցումից, ապա նա թուրքական իշխանություններից իր հիասթափությունն է հայտնել, եզրակացնելով. «Թուրքիան պետք է խոստովանի, որ հակաիրաքյան պատերազմի հարցում սխալ է գործել եւ ներողություն խնդրի»:

Պոլ Վոլֆովիցը եզակի գործիչը չէ, որ հակաիրաքյան պատերազմում որդեգրած դիրքորոշման համար դատապարտում է Թուրքիային, սակայն ԱՄՆ-ի հրեական լոբբիի ամենաազդեցիկ ներկայացուցիչներից է: Եթե ավելացնենք, որ թուրքական իշխանությունները մշտապես ապավինել են այդ լոբբիի աջակցությանը, իսկ Վոլֆովիցը Վաշինգտոնում թուրքամետի համարում ունի, կարծում ենք, միանգամայն հասկանալի կդառնա Անկարայում առաջացած խառնաշփոթը:

Պաշտոնական Անկարան, ինչ խոսք, ամերիկյան վարչակարգի դժգոհության մասին գիտեր, բայց Թուրքիայի վրա այդպիսի հարձակում, ինչ Վոլֆովիցը գործեց, հաստատապես չէր սպասում: Համենայն դեպս, վերջինի հարցազրույցը սառը ցնցուղի տպավորություն գործեց Անկարայում: Դրան արձագանքեցին ինչպես զինվորական եւ քաղաքական իշխանությունների ներկայացուցիչները, այնպես էլ Թուրքիայի ազգային մեծ ժողովը՝ Մեջլիսը պատգամավորներով հանդերձ, երկրի ներկայիս ու նախկին նախագահները եւ քաղաքական կուսակցությունների առաջնորդները: Հարկ է նշել, որ արձագանքները ոչ այնքան հակազդեցության բնույթ են կրում, որքան՝ արդարանալու: Վոլֆովիցին յուրաքանչյուր գործիչ նախընտրում է պատասխանել այնքանով, որքանով կշտամբանքներն առնչվում են իր ոլորտին:

Այդ առումով հասկանալի էր ռազմաօդային ուժերի հրամանատար, բանակի գեներալ Ջումհուր Ասփարուքի արդարացումը, թե «Ինջիռլիքի» ռազմաբազան ազատելու մասին խոսք չի եղել, մենք ամերիկացիներին նման բան չենք ասել: Նրան լրացրեց թուրքական զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետի տեղակալ, բանակի գեներալ Յաշար Բույուքանըթը: Նա Հյուսիսային Իրաքում թուրքական զորքերի ներկայության անհրաժեշտությունը պատճառաբանեց քրդական ահաբեկչական կազմակերպության գործունեությամբ եւ այն հարցին, թե «բանակը չի՞ կատարել իրեն վերապահված առաջնորդի դերը», ասաց. «Թուրքիայի տարածքում ամերիկյան զորքերի տեղակայման օրինագծի ընդունման համար Մեջլիսի վրա բանակի ճնշումը հակասում է ժողովրդավարության չափանիշներին: Առաջնորդի դեր ասելով Վոլֆովիցն ի՞նչ նկատի ունի, չեմ հասկանում: Նրա դատողությունն առողջ չէ, սակայն դրան հարգանքով ենք վերաբերվում»:

Փոխվարչապետ եւ արտգործնախարար Աբդուլլահ Գյուլը, որ Վոլֆովիցին արձագանքել է հենց հարցազրույցի ավարտին, հաջորդ օրը հարկ համարեց ավելացնել. «Հիրավի Մեջլիսում օրինագծի մերժումը վշտացրեց ԱՄՆ-ին եւ հիասթափություն պատճառեց, սակայն Թուրքիան որեւէ մեկին չի խաբել, ոչ էլ փորձել է գործարքի մեջ մտնել Սադդամի հետ»: Գյուլը, պատասխանելով թուրքական հանրային հեռուստատեսությանը, չբացառեց ԱՄՆ-ի համար «Ինջիռլիքի» ռազմաբազայի նշանակության նվազումը եւ դա պայմանավորեց Հյուսիսային Իրաքը ռազմաբազա դարձնելու հավանականությամբ: Նա նկատի ունենալով Սիրիայի եւ Իրանի հետ մերձեցման հեռանկարները, ընդգծեց. «Թուրքիան ավիակիր չէ»: Իսկ վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանը լրագրողների՝ «Թուրքիան սխալ գործե՞լ է, թե՞ ոչ, չի՞ ոգեւորում Իրանին եւ Սիրիային» հարցին ի պատասխան նշեց. «Թուրքիան այդ հարցում սխալ չի գործել, այլ ամենայն անկեղծությամբ կատարել է այն քայլերը, ինչ անհրաժեշտ էին, ընդ որում առանց փոխհատուցման ակնկալիքի»:

Թերեւս արձագանքների մեջ կարելի է առանձնացնել Մեջլիսի նախագահ Բյուլենթ Արընչինը: Նա Վոլֆովիցի դատողություններն անընդունելի համարեց, ավելացնելով. «Եթե խնդիրն օրինագծի մերժումն է, ապա Մեջլիսն արտահայտում է միայն ազգային կամքը: Որոշումն ընդունելու համար Մեջլիսին քննադատելը ճիշտ չէ»: Այդ ընթացքում ընդդիմադիր ժողովրդա-հանրապետական կուսակցության նախագահ Դենիզ Բայքալը, հակասական համարելով Վոլֆովիցի մտքերը, նշեց, որ նրա արտահայտությունները անձնական հիասթափության արտացոլումն են: Ինչ վերաբերում է Նախագահ Ահմեդ Նեջդեթ Սեզերին, ապա նա խուսափեց որոշակի արձագանքից, թե Վոլֆովիցը հավանաբար պատասխան ստացավ: Իսկ նրա նախորդը՝ Սուլեյման Դեմիրելը, Վոլֆովիցի՝ Թուրքիային հասցեագրած ներողություն խնդրելու պահանջը բնութագրեց անընդունելի, նշելով, որ դա չի համապատասխանում միջպետական հարաբերությունների ոգուն, անքաղաքավարություն է: Դեմիրելին լրացրեցին «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցության պատգամավորները, ընդգծելով, որ իրականում Վոլֆովիցի խոսքերի համար Թուրքիայից պետք է ներողություն խնդրի հենց ԱՄՆ-ը:

Ըստ երեւույթին ամերիկացիները չեն պատրաստվում ներողություն խնդրել, այլ նախընտրում են ուժեղացնել Թուրքիայի վրա գործադրվող ճնշումը, այլապես ԱՄՆ փոխպետքարտուղար Մարկ Գրոսմանը Վոլֆովիցի օրինակով նույն CNN Turk-ին ոչ հարցազրույց կտար, ոչ էլ հույս կհայտներ, որ «Թուրքիան լուրջ պետք է ընդունի Վոլֆովիցի խոսքերը, որովհետեւ դրանք չափազանց կարեւոր են»:

Ավելին՝ նա հարցազրույցում թուրք-ամերիկյան հարաբերությունների ապագան կասկածի տակ է դրել, մասնանշելով. «Մենք սխալ գործեցինք առիթ տալով Թուրքիային, որ նա գերագնահատի իր նշանակությունը: Չնայած բազմիցս ասում էինք, թե ի վիճակի ենք Իրաքի հետ առանց Թուրքիայի պատերազմել, սակայն Թուրքիան ուշադրություն չդարձրեց: Նա կարծում էր, թե ամեն ինչ իր ուզածի պես է լինելու: Իսկ մենք աչք փակելով նրա կամակորության առջեւ, սխալվեցինք: Մոռանալ այս ամենը չի կարելի, եւ չենք կարող վարվել այնպես, թե մեր միջեւ իբր ոչինչ չի եղել»:

Գրոսմանն անդրադարձել է նաեւ «Ինջիռլիքի» ռազմաբազայի հարցին եւ նշել. «Ապագայում այդ բազայի կարեւորությունն ու մեր հարաբերությունների հետագա ընթացքը պայմանավորված են լինելու, թե Թուրքիան ինչ ընտրություն կկատարի»: Սա արդեն նախազգուշացում չէ, այլ յուրատեսակ վերջնագիր: Հատկանշական է,որ Գրոսմանը նույնպես ԱՄՆ-ի հրեական լոբբիի ներկայացուցիչն է: Ինչ վերաբերում է նրա թուրքամետության հանգամանքին, ապա ասենք, որ նա ժամանակին եղել է Թուրքիայում ԱՄՆ-ի արտակարգ եւ լիազոր դեսպանը:

ՏԱԹՈՒԼ ՅԱԿՈԲՅԱՆ

Հուսեյնի որդիները հանձնվելու գաղտնի բանակցություններ են վարում

Պնդում է սաուդյան թերթը

Սաուդյան «Ալ Շարք ալ Աուսաթ» թերթի տվյալներով, Սադդամ Հուսեյնի որդիներ Ուդեյը եւ Քուսայը գաղտնի բանակցություններ են վարում ամերիկյան զինվորական իշխանություններին հանձնվելու շուրջ:

Պենտագոնի աղբյուրներ վկայակոչելով թերթը հաղորդում է, որ այդ շփումների ընթացքում որպես միջնորդ հանդես է գալիս իրաքյան ծագումով ամերիկացի մի գործարար: Ի դեպ, այդ մարդու ծառայություններից արդեն օգտվել է ապրիլի 24-ին ամերիկացիներին անձնատուր եղած Իրաքի փոխվարչապետ Թարեք Ազիզը:

Թերթը չի մանրամասնում, թե ինչ պայմաններով են ուզում անձնատուր լինել Հուսեյնի որդիները եւ մերձավորագույն զինակիցները:

Ուդեյը եւ Քուսայը բարձր դիրքեր էին զբաղեցնում նախկին

վարչակազմի աստիճանակարգում: Հուսեյնի ավագ որդին՝ Ուդեյը, տնօրինում էր գաղափարախոսական ոլորտը եւ ղեկավարում «Սադդամի ֆիդայիներ» կիսառազմական կազմավորումները, երկրի երիտասարդական ու մարզական կազմակերպությունները:

Քուսայը վերջերս գլխավորում էր կառավարող Բաաս կուսակցության պաշտպանական բաժինը, վերահսկում Իրաքի բանակը, հատուկ ծառայությունները եւ ռազմարդյունաբերական համալիրը: Օրերս «Ազգը» տեղեկացրեց, որ Իրաքի պատերազմի նախօրեին Քուսայը Բաղդադի կենտրոնական բանկից 900 մլն դոլար եւ 100 մլն եվրո ստանալով՝ մեկնել է անհայտ ուղղությամբ:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՀԱԲԵԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

«Ալ Ղաիդան» նոր հրամանատարություն ունի եւ հարվածելու է ԱՄՆ-ին

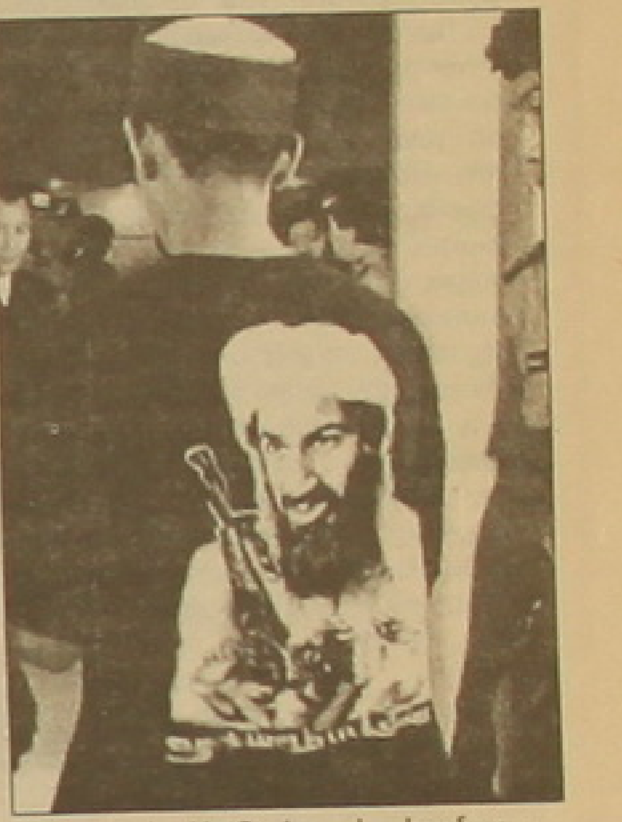

Ուսամա բեն Լադենի «Ալ Ղաիդա» միջազգային ահաբեկչական կազմակերպությունը պնդում է, թե այժմ նոր հրամանատարություն ունի եւ պատրաստվում է ԱՄՆ-ին հարվածել 2001 թ. սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչություններին համարժեք ուժով: Այդ մասին տեղեկացնում է սաուդյան «Ալ Մաջալլահ» շաբաթաթերթը մայիսի 9-ի համարում:

Թերթի հրապարակմանը նախօրոք ծանոթացած Ֆրանսպրեսի թղթակիցը նշում է, որ «Ալ Ղաիդայի» մամլո քարտուղար Թաբես բեն Ղաիսն էլեկտրոնային ուղերձ է հղել «Ալ Մաջալլահին», պնդելով, թե կազմակերպությունը «հեռացրել է 2001 թ. սեպտեմբերի 11-ի ձեռնարկման ղեկավարներին»:

Ուղերձում նաեւ նշվում է, թե «նոր առաքելություններ են վստահվել նոր ղեկավարությանը, որը լավ պաշտպանված է ամերիկյան հետախուզական ծառայություններից»: Ընդգծվում է, որ ԱՄՆ-ը ենթակա է «անխուսափելի» հարվածի, որը նախապատրաստվում է եւ ծավալով չի զիջելու սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչություններին:

Օրերս ամերիկացիները մտահոգություն էին արտահայտել, թե հնարավոր են ահաբեկչություններ Պակիստանում եւ Սաուդյան Արաբիայում ԱՄՆ հյուպատոսարանների դեմ: Այս կապակցությամբ «Ալ Ղաիդայի» ուղերձում նշվում է. «Ճիշտ է, Կարաչիի հյուպատոսարանը Պակիստանում ամերիկյան դաշնային ոստիկանության անդամների որջն է, բայց առաջնահերթ թիրախ չէ «Ալ Ղաիդայի» համար»:

Թաբեր բեն Ղաիսը պնդում է, թե չի կարեւորում Ուսամա բեն Լադենի հնարավոր ձերբակալության վերաբերյալ մամուլում վերջերս հայտնված հրապարակումները: Թալիբների վարչակարգի տապալումից հետո 18 ամիս է անցել, բայց բեն Լադենը մնում է անգտանելի:

«Մենք հանգիստ ենք ընդունում «Ալ Ղաիդայի» նոր ծրագրերի բացահայտմանը կամ ղեկավարների ձերբակալմանը վերաբերող հաղորդումները: Կազմակերպության որեւէ անդամի մահը կամ ձերբակալությունը չի ազդում «Ալ Ղաիդայի» վրա, որը միշտ էլ ունի պահեստային ծրագրեր», ընդգծվում է ուղերձում:

Իրաքյան միլիոններ՝ սեպտեմբերի 11-ի զոհերից երկուսի ընտանիքներին

Նյու Յորքի դատարանի վճռի համաձայն, որպես փոխհատուցում մոտ 104 մլն դոլար է վճարվելու 2001 թ. սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչությունների զոհերից երկուսի ընտանիքներին: Դատավոր Հարոլդ Բերի կարծիքով, հայցվորները գրեթե ապացուցել են ահաբեկչությունների կազմակերպիչ «Ալ Ղաիդայի» կապը Սադդամ Հուսեյնի վարչակարգի հետ: «Իրաքը նյութապես օժանդակել է «Ալ Ղաիդային» եւ բեն Լադենին», նշվում է Բերի դատավճռում:

Դատավորը որպես վկայություններ է ընդունել ԱՄՆ պետքարտուղար Քոլին Փաուելի 2003 թ. փետրվարի 5-ի զեկուցումը ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդում, ինչպես նաեւ ԿՀՎ նախկին տնօրեն Ջեյմս Վուլսիի եւ Իրաքի մասնագետ Լորի Մայլորիի հայտարարությունները:

Հարոլդ Բերը նշել է, որ հիշյալ անձանց հայտնած փաստերը թեեւ քիչ են, բայց բավարար են Իրաքի մեղսակցությունն ապացուցելու համար:

Ենթադրվում է, որ փոխհատուցման գումարը հատկացվելու է ԱՄՆ-ում 1990 թ. սառեցված Իրաքի կառավարության ակտիվներից:

Տվյալ դատական գործը կարեւոր նախադեպ է ստեղծում: Վստահաբար դրան հետեւելու են սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչության մյուս զոհերի հարազատների նույնանման պահանջները: Փաստորեն, «Ալ Ղաիդայի» հանցագործության դիմաց վճարում է Իրաքի ժողովուրդը...

ԱՄՆ-ը մասամբ վերացնում է հակաիրաքյան պատժամիջոցները

ԱՄՆ ֆինանսների նախարար Ջոն Սնոուն երեկ հայտարարել է, որ Սադդամ Հուսեյնի վարչակարգի տապալումից հետո պայմաններ են ստեղծվել հակաիրաքյան պատժամիջոցների մի մասի վերացման համար: «Գանձապետարանն առկախել է Իրաքի դեմ ուղղված տնտեսական որոշ պատժամիջոցներ», ընդգծել է նա մամլո ասուլիսում, ավելացնելով, որ տվյալ ձեռնարկումը կդյուրացնի հետպատերազմյան Իրաքի վերակառուցումը: Սնոուի խոսքերով, «պատժամիջոցների վերացումն էական փուլ է իրաքցիներին մարդասիրական օգնություն ցույց տալու եւ վերակառուցում իրականացնելու գործում»: Ռոյթեր գործակալությունը նշում է, որ Արտերկրի ավանդների վերահսկման ամերիկյան բյուրոն թույլատրել է իրականացնել մինչեւ վերջերս արգելված որոշ գործարքներ: Խոսքը մասնավորապես մարդասիրական օգնություն հատկացնելու մասին է: Նաեւ ԱՄՆ-ում բնակվող անձանց թույլատրվում է իրաքցիներին ուղարկել ամսական մինչեւ 500 դոլար գումար:

ԿԺԴՀ-ն սպառնում է միջուկային զենք վաճառել

«Վաշինգտոն պոստ» օրաթերթի պնդման համաձայն, Հյուսիսային Կորեան սպառնացել է ոչ միայն արտադրել միջուկային զենք, այլեւ վաճառել: Մոհսակ սան աղբյուրներ վկայակոչելով թերթը գրում է, որ ԿԺԴՀ ներկայացուցիչներն այդ մասին խոսել են Պեկինում օրերս անցկացված բանակցությունների ժամանակ:

Հաղորդվում է, որ կորեացիների սպառնալիքը հնչել է ԱՄՆ պետքարտուղարի օգնական Ջեյմս Քելլիի հետ ԿԺԴՀ արտգործնախարար, գեներալ Ռի Գունի հանդիպման ժամանակ:

Մեկ ուրիշ աղբյուր թերթի թղթակցին հայտարարել է, թե Ռի Գունի խոսքերը լոկ սպառնալիք են եղել, եւ ԿԺԴՀ-ն դժվար թե միջուկային զենքի առեւտրով զբաղվի: Սակայն, թերթի տվյալներով, հյուսիսկորեացի դիվանագետները Պեկինում հայտարարել են, թե ԿԺԴՀ-ն փաստորեն ավարտել է բանեցված միջուկային մեծ քանակության վերամշակումը, որը հնարավոր կլինի օգտագործել միջուկային զենքի ստեղծման համար:

Բանակցություններում հյուսիսկորեացիներն ասել են, որ իրենց հետագա քայլերը կախված կլինեն ԱՄՆ-ի դիրքորոշումից: «Վաշինգտոն պոստի» տվյալներով, ԿԺԴՀ-ն թերեւս արդեն ունի 2 կամ 3 միջուկային ռումբ:

Պ. Ք.

Հայաստանի անկախացումը, որքան էլ հակասական դրսեւորումներով երեւակվի մեր հասարակության մեջ, հոգեւոր արթնություն է բերում: Դրա մի վկայությունն էլ Մարիա Թաթիկյանի «Հոգեհող» բանաստեղծությունների խորագրով նոր ժողովածուն է: Հոգեհող, ասել է թե՝ հոգի եւ հող, եւ կամ էլ՝ հոգու հող: Մենք սովոր ենք հոգին երկնքում փնտրել, շարունակ վերեւ նայելով: Մարիա բանաստեղծուհին, մտքով Անհայտի խորքը թափանցելով, փորձում է մարդկային իր էության խորքում տեսնել հողը, հոգին, երկինքն ու երկիրը: Հողը միայն կացարան չէ, ընչող, մտածող ու կենդանարար հոգի է: Հողը նաեւ մարդն է, որի մեջ շարունակ հոսում է, եւ ապա՝ նրա միջից հորդում է կյանքը: Կատարյալ կյանքն այն չէ, որ մենք տեսնում եւ ապրում ենք ըստ մեր մարմնի աչքի տեսածի: Մարդն ինքն մեղեդին է: Երջանկության ընթացքը մեղեդին է: Իսկ ի՞նչ է, մեղեդին պատկեր ունի՞: Մեղեդին նույն ինքը հոգին է, որը ոչ միայն երկնքում է, այլեւ երկրի վրա ու երկրի ընդերքում: Հոգին, ասացի, գործում է ներթափանցման սկզբունքով. ծառի արմատն, օրինակ, արեւ չի տեսնում, բայց կյանք ու կենդանություն է՝ լույսի ու ջերմության շնորհիվ: Ահա այս կերպ է տեղի ունենում «Հոգեհողի» հեղինակի էության անցումն իր ներսից դեպի դիմացինի ներսը: Այս երկակի բնույթ կրող մերձեցում-միացումից սկսվում, հասունանում է այն միասնական պտուղը, որի անունը սեր է: Ուղեկիցը դարձյալ հավերժի մեղեդին է:

Մենք նկատում ենք նորոգումը բարի, մարմնի, հոգու, նկատում ենք նորոգումն արտահայտության եւ արտահայտչամիջոցների: Գիտենք, ամեն ինչ շարժման մեջ է նաեւ՝ փոփոխության, [illegible]րելու: Սա հոգիների պատվաստում է: Սա վերացումն է եսակենտրոնության ու եսամոլության: Տերյանն էլ է այսպես մտածել. «Ես էլ դու եմ, ես՝ չկամ»: Սա հոգիների հարազատություն է: «Քեզնից ո՞ւր գնամ /[illegible] գիշերով հոգուդ տուն մտնեմ»: Իսկ խնդրածը ոչ այլ ինչ է, եթե ոչ [illegible]: Մարիան հոգեւոր աղջիկ [illegible] է: Մարմնավորը չի գիտակցի, որ հոգին նույնպես տուն ունի, որ կա նաեւ հոգու բնակարան: «Մեր աչքերը կտեսնեն գետեր, /Որ չկան»: Իհարկե, «չկան» վերաբերում է մարմնի աչքին, մարմնավոր մարդուն, որը հագել է «զրահաշապիկն ինքնախոշտանգման /Եվ ինքնախաբի այս անդուլ կյանքը»: Մարդուն, ահա, այդ ինքնախոշտանգումից ազատագրելու նպատակին է ծառայում Մարիայի հեղինակած «Հոգեհողը»: Նա մեր մարմին-հողը դի-

Հավիտենության մեղեդին

Մարիա Թաթիկյանի «Հոգեհողը» ժողովածուն

իրենից առաջ է, ինքն իրենից հետո է եւ ինքն իրենից դուրս, ինքն իրեն օտար է իր ներսում, ասել է թե՝ հոգին խորք է հողին ու հողն էլ օտար է հոգուն: Այս հակասությունների վրա է հիմնված «Հոգեհողը»: Սահման կա. հոգին պիտի անցնի, ներթափանցի, պիտի հաղթահարի արգելքները, որպեսզի մարդը հասնի եւ հասկանա ինքն իրեն: Անհայտի մեջ է մարդու ճշմարիտ պատկերը, իսկ այն, ինչ հայտնի է, տեսանելի, շոշափելի, կեղծ է: Մարդն իր մեռնող մասով է ճանաչում ինքն իրեն: «Հոգեհողը» հոգու գիտակցման փորձ է, նպատակ ունի մարդուն ճանաչեցնել տալ այն ծածուկը, որն հավիտյան ապրողն է եւ ապրեցնողը: Այս գիտափորձն աստղերի մեջ չէ, այլ մարդու մարմնատաճարում: Իսկ ինչպե՞ս: Ներթափանցմամբ: Սա չի նշանակում, թե երկինքը եւ աստղերը չեն գործում: Այս ներթափանցումը վերաբերում է ամենայն ինչին: Այս ներթափանցումն առկա է, կատարված է Աստծով: «Հոգեհողն» այս ներթափանցման հայտնության փորձ է, որի ընթացքում պարզվում է, որ կյանքը մահով չի ավարտվում: Ոչ մի բան ոչ մի բանով չի ավարտվում, որովհետեւ դրանց համատեղությունն է կյանքն ու կյանքի լրումը: Երկուս չկա, կա մեկ, բայց երկուսի միասնությամբ: «Հոգեհողի» բանաստեղծությունների բառերը բացվում են իրենց երկակի բնույթով, կողք-կողքի չեն դրված, որպեսզի միտք արտահայտեն, այլ մտած են մեկմեկու մեջ: Դարձյալ գործում է ներթափանցման օրենքը, որն իրականանում շնորհ է:

Տիեզերական կապը միայն աստղի եւ մարդու միջեւ չէ: Միեւնույն կապով են միացած քարը, ջուրը, խոտը, ծառը, թռչունը, ձուկը, գայլը, մարդը եւ աստղը: Մեկի մեջ կարող ես գտնել մյուսը, իհարկե, ներթափանցման շնորհիվ: Այս անցումը ոչ դռնով է եւ ոչ կամրջով: Այս անցումը ծառի արմատի ու տերեւի փոխկապակցման սկզբունքով է, ասել է թե՝ վարից վեր, վերից վար: Ուղեկիցը հավերժության մինչդեռ ցավը մնում է նույնը եւ նույնն է մնում մարդկային ուրախությունը: Երկրի վրա բախտեղն անիմաստ է, փրկությունը հավիտենությունից հնչող մեղեդին է, որին պետք է փնտրել ոչ այլ տեղ, եթե ոչ Աստծո խոսքի մեջ: Մեղեդին կանչ է: Ահա այս կանչը լսել տալու համար է «Հոգեհողը»: Հոգեհողը նույն այդ կանչն է, որ դրված է ամեն բանի մեջ: «Ես սովորում եմ խոսել /Ինչ-որ անհայտ լեզվով»: Խոսքը Սուրբ հոգու հաղորդած սիրո լեզվի մասին է: Կյանքը թեւ է առնում, դառնում թռչուն ժամանակի: Ճանապարհն անցնում է բանաստեղծուհու երկվության միջով եւ նա նկատում է երկրի երանելին. «Քո կյանքն իմ կյանքի մեջ /Այնքան գրավիչ է դառնում»: «Ահա ես /Մի հեռավոր նշան քո ճակատագրին»: «Քեզ անձրեւը բերեց»: Զգացումը, հիրավի, մի էությունից անցնում է մյուսին եւ կենդանությունն ու ուրախությունը պարգեւում ճիշտ այնպես, ինչպես, ասենք, անձրեւը ծարավ դաշտին: Անցումն աննկատ է, սակայն արդյունքը՝ նկատելի. «Արթնելու ենք քեզ մինչեւ վերջ»: Հրաշալի է, երկուսը մի կյանք են, երկուսով մի կյանք են ապրում է հոգի հագած: «Եվ մեր մարմինները ծեռակերտում են /Մեր հոգու շարժումը, /Եվ շարժումը տիեզերքի»: Մեկի բացահայտումը մյուսի մեջ է. «Շարժումները գիտեմ ես դեղձենու միջով»: Մարիան ըստ աչքի տեսածի չի մտածում ու մեկնում: Միտքը մարմնանում է, միտքը տարածություն է անցնում, գտնում մարդուն, նորոգում է նրան: Աստղերի նախաստեղծ մերձեցումից ծիլ է տալիս ճշմարտությունը եւ, ասենք, քարի մեջ ոչ թե լռության, այլեւ ձայնի խորհուրդն է դառնում ընկալելի. «Հայացքի գումարումը հավաքին /Մեռնության դաշտ է արդեն»: Ահա այդ մեռնության դաշտ տեղափոխվելու համար են «Հոգեհողի» բառերն ու բանաստեղծությունները: Այդ հոգեդաշտը ստեղծվում է արտից սիրտ ընթանալիս: Խոսքն այստեղ բանից մաքրված արտի մասին է. «Եվ սիրտը-գիշերվա դեմ երթաս»: «Լինել, /Նշանակում է ընկնել ու փրկվել, /Ու ընկնելիս հեռանալ հենց քեզնից, /Ընկերոջ երկնում...»: «Եվ մեզ վերստեղծեց խավարն /Ինչ մեր լռությանը, մեր միչերին, խոկմանը, /Եվ ճակատագրին ընձյուղված»: Իսկ ի՞նչ է քամին: Հոգի է, որ ոչ տեղը եւ ոչ էլ գալն ու գնալն իմանալ կլինի: Վերադարձ չկա, կա միայն ընթացք, որի ժամանակ գոյերը պիտի կարողանան ջոկել հարդից: Ահա սա է «Հոգեհողի» հիմնական խնդիրը. «Պիտի մաքրեմ երկնքն ինձնից»: «Ինչը հեռու է, /Ավելի մոտ է ինձ»: «Ի՞նչ աչք, երբ նայողով կապված չէ արտին»: «Ինձ մի բաժանիր ինձնից»: Ահա կատարելության աստիճանը, որի կատարումը սիրո կապի մեջ է, ցավի կապանքով կապված սիրո կապի մեջ. «Երբ խոսկան եմ ես, /Ուրեմն ցավը ինձ կգտնի քո մեջ: /Ինձ մի բաժանիր քեզնից»: Ինչպե՞ս հասկանալ: Այն որ Աստված է կապել, մարդը թող չքանդի: Ահա «Հոգեհողի» խորհուրդը, որին ուղեկից է հոգու խորքից հնչող հավիտենության մեղեդին:

ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՀՈՎՆԱԹԱՆ

13. Երեւում կրկին Սադի Արշակն էր

Թեկուզ իրենք էլ գիտեն, որ մենք՝ սովորական դարուփոսցիներս, հոգնել ենք, որ իրենց լսել չենք ուզում, բայց էլի խոսում են, շարունակում են խոսել: ԴԱԺՈ-ի պատգամավորության թեկնածուները: Անվճար թե վճարովի՝ խոսում են:

Երեկ ԴԼՄ-ով էին խոսում: Հայրապետիչը հերթական շոուն էր կազմակերպել՝ ուղիղ եթերի հրավիրելով Սադի Արշակին եւ Աստծո ծառա Գառնիկին: Երկար ժամանակ էր, ինչ Արշակին չէինք լսել, կարոտել էինք: Ամրի Հայրապետիչը, կանչեց, բերեց:

Բայց էս մարդու բարի գործը պիտի արյունահեղության փոխարկվեր: Արշակն ու Գառնիկը պիտի խոսեին իրենց՝ «Հզոր Դարուփոսի» եւ «Դարուփոսյան ժողովրդավարների դաշինք» կուսակցությունների նախընտրական հիմնադրույթների մասին: Սկսեցին: Սակայն պարզվեց, որ Աստծո ծառա Գառնիկի կարծիքով, Սադի Արշակի նմանները տեղ չպիտի ունենան ԴԱԺՈ-ում, որովհետեւ, պարզվում է, «պոպուլիստ» են. ասում են մի բան, իսկ կյանքում անում այլ բան: Եվ որպեսզի իր ասածը հաստատի, մանրամասն

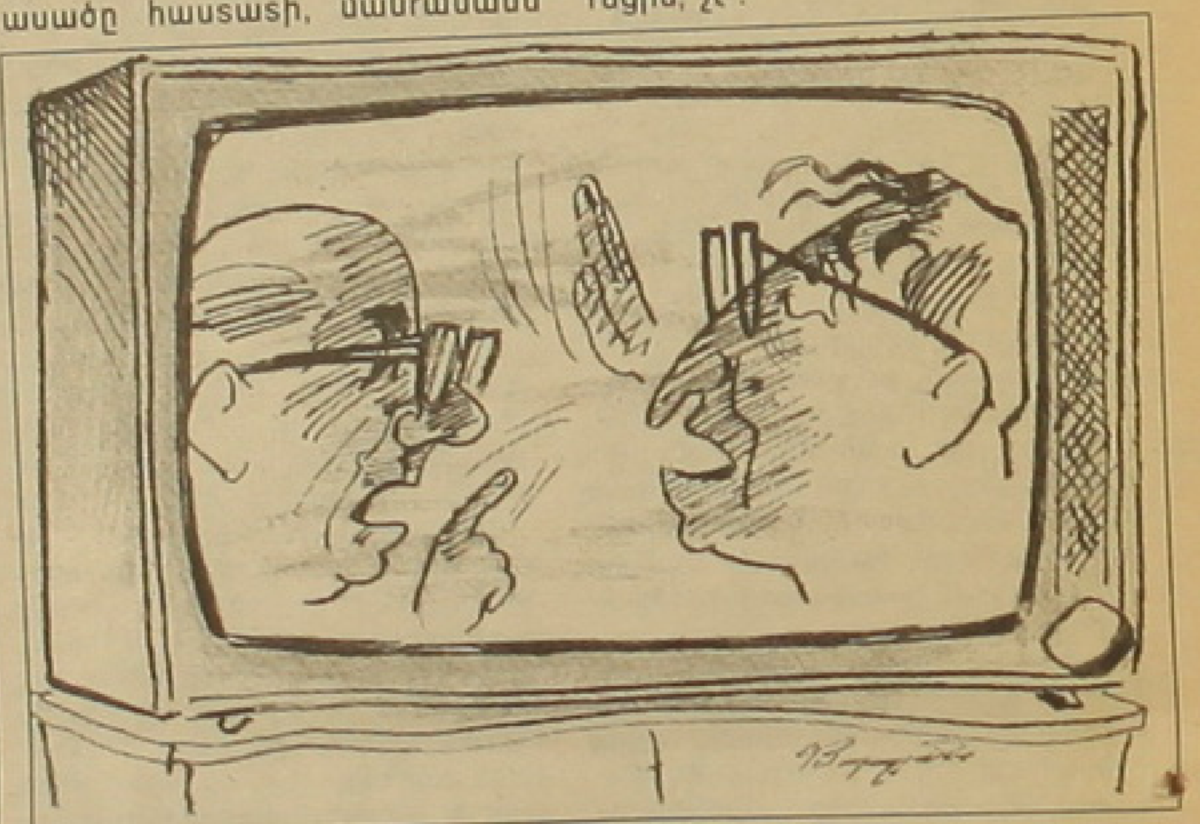

տվյալներ բերեց առ այն, թե Սադի Արշակի մի տղայի հարսանիքի ժամանակ ինչ ահռելի գումարներ են ծախսվել, իսկ մյուս տղան էլ, պարզվում է, իր ընկերոջ փոխարեն քննություն է հանձնել: Հատկապես վերջին արարքի համար, իհարկե, գնդակահարություն է հասնում: Բայց Աստծո ծառա Գառնիկը խնայում է Արշակին, այն պայմանով, որ վերջինս ԴԱԺՈ չմտնի:

Այս ամենը զարմացրեց ոչ միայն Արշակին, այլեւ հաղորդումը վարող, ժողովրդական արտիստ Հայրապետիչին, որը հարցրեց Աստծո ծառային.

- Էս տվյալները Ձեզ որտեղի՞ց են հասել:

Աստծո ծառան չհասցրեց պատասխանել: Արշակն առաջ ընկավ.

- Էդ էլ հա՞րց է, որ տալիս ես, Հայրապետիչ,- ասաց նա եւ դիմեց հեռուստադիտողին:- Սիրելի ռադիոլսողներ, տեսնում եք, չէ՞, թե ինչպիսի մարդիկ են ուզում ԴԱԺՈ մտնել, թե ինչպիսի մարդիկ են հավաքվել «Հզոր Դարուփոս» կուսակցությունում: Պարզ է, չէ՞, ժողովուրդ, որ ագենտ են, կագեբեի ագենտ:

- Ագենտը դու ես, դու:

- Դու ես ագենտը, այ մարդ: Ի՞նչ է, դու ագենտ չե՞ս եղել: Եղել ես, չէ՞... Ասա, է, ասա...

- Ես ապրել եմ Չարուփոսում, եղել եմ Չարուփոսի քաղաքացի եւ ազնվորեն ծառայել եմ այդ տեսությանը:

- Բա հետո, ինչի՞ դարձար դաշնակահար:

- Շատ էի սիրում երաժշտությունը:

- Բայց քեզ այդտեղից վռնդեցին, չէ՞,- զարմանալիորեն հանգիստ շարունակում էր Սադի Արշակը:

- Ես ինքս հեռացա:

- Բա ինչի՞ մտար ԴՀՇ: Քեզ ներդրեցին, չէ՞:

- Ես ինքս իմ ցանկությամբ գնացի ԴՀՇ:

- Բայց էնտեղից էլ քեզ վռնդեցին, չէ՞:

- Ես ինքս դուրս եկա:

- Այ մարդ, ամեն օր մտնում ու դուրս ես գալիս, մտնում, դուրս ես գալիս, բա որ ասում եմ՝ ագենտ ես... Ու էս ձեւով էլ ուզում ես ժողովուրդը գա ու քո «Հզոր Դարուփոս» կուսակցությանը ձայն տա... Չի լինի...

Հայրապետիչը զգաց, որ այս ամենը շատ ավելի վատ վերջաբան կունենա եւ հաղորդումն ավարտված համարեց:

Հեռուստատեսային հաղորդումը դիտեց

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆԸ

Պուշկինի «Պոետի արձագանքի» դիլիջանյան ներշնչանքը

Համերգային փառատոն՝ նվիրված Բենջամին Բրիտտենի 90-ամյակին

1965 թ. լոնդոնյան համերգասրահներից մեկում կատարվեց անգլիացի հանճարեղ կոմպոզիտոր Բենջամին Բրիտտենի թավջութակի սոնատը՝ Մ. Ռոստրոպովիչի եւ աշխարհահռչակ տենոր Փիթեր Փիրսի մասնակցությամբ: Համերգից անմիջապես հետո Բրիտտենը, Ռոստրոպովիչը, Փիթեր Փիրսը եւ Գալինա Վիշնեւսկայան մեկնում են Մոսկվա, ապա Հայաստան՝ արձակուրդն անցկացնելու Դիլիջանի կոմպոզիտորների՝ դեռեւս անավարտ ստեղծագործական տանը: Լոնդոնի օդանավակայանում Բենջամին Բրիտտենը հիշում է, որ ընթերցելու համար գիրք չի վերցրել, մոտակա կրպակից գնում է Պուշկինի բանաստեղծությունների ռուսերեն-անգլերեն ժողովածուն: Կոմպոզիտորը ռուսերեն չգիտեր, Ռոստրոպովիչն էլ կիսատ-պռատ անգլերեն գիտեր, միմյանց հետ կիսվում էին խառնուրդ մի լեզվով՝ կիսաանգլերեն, կիսառուսերեն, ժեստերի, միմիկաների միջոցով: Բրիտտենը սկսում է զարմանալի արագությամբ սովորել ռուսերեն եւ 3 շաբաթում հասնում է այնպիսի արդյունքների, որ գրքույկի մի քանի ռուսերեն սխալներն է նույնիսկ գտնում: Բրիտտենը ոգեշնչվում է Պուշկինի բանաստեղծություններով, իսկ «Պոետի արձագանքը»՝ խորը փիլիսոփայությամբ, իբրեւ բանաստեղծի, ընդհանրապես մարդկության հավերժական որոնումների մի պատասխան, այնքան է ներշնչում նրան, որ մղում է ստեղծագործելու: Դիլիջանի կոմպոզիտորների տան քոթեջներից մեկում գրվում է նոր ստեղծագործություն: Օգոստոսի 23-ին Պարզ լճի մոտ քաղաքապետի կազմակերպած մի ընդունելության ժամանակ, երբ կոմպոզիտորը հայտարարում է ստեղծագործության ավարտը, քոթեջում առաջին անգամ կատարվում է «Պոետի արձագանքը» շարքը. Բենջամին Բրիտտենը՝ դաշնամուրով, Փիթեր Փիրսը՝ սոլֆեջոյով: Իսկ օգոստոսի 29-ին Երեւանում Ա. Խաչատրյանի անվ. համերգային դահլիճում կազմակերպված Բրիտտենի փառատոնի ժամանակ Գալինա Վիշնեւսկայան եւ Ռոստրոպովիչն առաջին անգամ

ներկայացնում են ցիկլի երկրորդ եւ հինգերորդ երգերը: Փառատոնին Մ. Սարյանը կոմպոզիտորին է նվիրում իր «Արեւոտ օր» կտավը, որ այժմ գտնվում է «Բրիտն Փիրս» թանգարանում: Այս մասին Բրիտանական խորհրդի եւ Հայաստանի պետական կամերային նվագախմբի համատեղ ասուլիսին պատմեց դիրիժոր Արամ Ղարաբեկյանը, կոմպոզիտորի հայաստանյան այցը պատմական համարելով, քանի որ նա «մեզ թողնելով մի ստեղծագործություն՝ նաեւ բնագիրը նվիրեց Է. Միրզոյանին»:

Եվ ահա մայիսի 10-ին Պարոնյանի անվ. երաժշտական կոմեդիայի թատրոնում առաջին անգամ անգլիացի կոմպոզիտորի «Պոետի արձագանքը» ստեղծագործության ամբողջական կատարումով կմեկնարկի Բրիտտենի փառատոնի սկիզբը Հայաստանում կոմպոզիտորի 90-ամյա հոբելյանի առիթով:

Փառատոնի բացման համերգը՝ Հայաստանի կամերային նվագախմբի եւ կամերային երգչախմբի, Նունե Բադալյանի կատարմամբ հարգանքի տուրք է XX դարի խոշորագույն կոմպոզիտոր Բենջամին Բրիտտենին: Համերգը կկայանա Հայաստանում Բրիտանական խորհրդի համագործակցությամբ, որի տնօրեն Ռոջեր Բադդն իր ուրախությունը հայտնեց փառատոնի անցկացման առիթով՝ գնահատելով ստեղծագործական այն խորը կապը, որ առաջացել էր Բենջամին Բրիտտենի եւ հայ մշակույթի, Հայաստանի միջեւ՝ ընդամենը մեկ այցելության ընթացքում: Պրն Ռոջեր Բադդը գտնում է, որ Հայաստանը շատ արգասաբեր մշակութային հող ունի նման ծրագրեր իրականացնելու համար: Բրիտանական խորհուրդը, որ կոչված է բրիտանական արվեստը եւ մշակույթը տարածելու (առայժմ 109 երկրում) գնահատական վերաբերմունք ունի հայ հին եւ ժամանակակից մշակույթի նկատմամբ, եւ հույս ունի արդյունավետ համագործակցության՝ կրթամշակութային ծրագրերի իրականացմանն այստեղ՝ Հայաստանում:

Հավելենք, որ Բրիտտենի «Պոետի արձագանքը» ստեղծագործությունը մայիսի 12-ին եւ 15-ին Հայաստանի կամերային նվագախմբի եւ երգչախմբի (գեղ. ղեկավար եւ գլխ. դիրիժոր՝ Արամ Ղարաբեկյան) եւ Նունե Բադալյանի կատարմամբ կհնչի Դիլիջանում, որով ստեղծագործությունը «կվերադառնա տուն՝ իր ծննդավայր»:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Մարզանք

ՉԵՄՊԻՈՆՆԵՐԻ ԼԻԳԱ

Անպտուղ դարպասներ

Չեմպիոնների լիգայի կիսաեզրափակիչում իտալական երկու թիմերի՝ «Միլանի» եւ «Ինտերի» մրցավեճն ավարտվեց ոչ-ոքի: Մրցակիցներին այդպես էլ չհաջողվեց գտնել դարպասի բանալին, թեեւ եղան գոլային վտանգավոր պահեր: Հանդիպումը հիմնականում անցավ «Միլանի» խաղային եւ տարածքային առավելությամբ, սակայն դաշտի տերերը չկարողացան իրացնել գոլային պահերը: «Ինտերն» ընտրել էր հակագրոհների տակտիկա եւ հմտորեն պաշտպանվում էր: Առաջին խաղակեսում 2 գոլային պահ չօգտագործեց «Ինտերի» հարձակվող Ռեկոբան, իսկ վերջին րոպեներին Էռնան Կրեսպոն կարող էր հաղթանակ պարգեւել հյուրերին, սակայն նա էլ հարմար դիրքից վրիպեց:

Առաջին խաղակեսում «Միլանը» միայն մեկ անգամ լրջորեն սպառնաց մրցակցի դարպասին, երբ Շեւչենկոյի հարվածը կասեցրեց Տոլդոն: Իսկ ահա, ընդմիջումից հետո «Միլանը» կերպարանափոխվեց եւ անընդհատ ճնշում էր գործադրում «Ինտերի» դարպասին: 50-րդ րոպեին գնդակը հրաշքով չհայտնվեց «Ինտերի» դարպասում: Կալաձեի սրընթաց ճեղքումից եւ Շեւչենկոյի հարվածից հետո Տոլդոն դարպասային գծի վրա որսաց գնդակը: Շեւչենկոն կարող էր եւս մեկ անգամ աչքի ընկնել, սակայն հարվածելու փոխարեն անհաջող փոխանցում կատարեց Ինձագիին:

«Միլանի» առավելությունը բացահայտ էր, բայց Ինձագին, Գատուզոն ու Զեեդորֆը չկարողացան խոցել մրցակցի դարպասը: Այնպես որ, եզրափակիչի ուղեգրի հարցը կվճռվի պատասխան խաղում:

Մամուլի ասուլիսում երկու մարզիչներն էլ գոհ էին 0-0 հաշվից: «Ինտերի» մարզիչ Հեկտոր Կուպերը հատկապես գոհ էր իր սաների գործողություններից առաջին խաղակեսում: Ըստ նրա, «Ինտերն» ունակ է հաղթելու «Միլանին» պատասխան խաղում:

«Միլանի» մարզիչ Կառլո Անչելոտին եւս գոհ էր իր թիմից, թեեւ ունենալով գոլային մի շարք հնարավորություններ, ֆուտբոլիստները չկարողացան իրացնել գոնե մեկը:

«ՓՅՈՒՆԻԿ»-«ՇԻՐԱԿ»

Սուպերգավաթը սպասում է նոր տիրոջը

Այսօր ժամը 16-ին «Հանրապետական» մարզադաշտում կսկսվի Հակոբ Տոնոյանի անվան Սուպերգավաթի վճռորոշ հանդիպումը երկրի չեմպիոն ու գավաթակիր Երեւանի «Փյունիկի» եւ առաջնության արծաթե մրցանակակիր Գյումրու «Շիրակի» միջեւ: Պատվավոր մրցանակն այս տարի կխաղարկվի 6-րդ անգամ: Առայժմ 2-ական անգամ սուպերգավաթակիր են դարձել «Փյունիկն» ու «Շիրակը», մեկ անգամ էլ մրցանակը նվաճել է Արարատի «Ցեմենտը»: Հետաքրքրական է, որ Սուպերգավաթի անդրանիկ խաղարկությունում մրցանակը վիճարկել են հենց այսօրվա մրցակիցները: 1996 թ. հունիսի 9-ին «Հրազդանում» կայացած այդ խաղում հաղթել է «Շիրակը» (3-1): Չնայած հաշիվը բացեցին փյունիկցիները (Հայկ Մարգարյան), սակայն շիրակցիներ Սամվել Նիկոլյանի, Կոլյա Եփրանոսյանի եւ Հարություն Վարդանյանի խփած գոլերի շնորհիվ «Շիրակը» հաղթեց:

Ահա Սուպերգավաթի մյուս հանդիպումների համառոտ վիճակագրությունը.

1997 թ. «Արարատ»-«Փյունիկ»՝ 0-2
Վարազդատ Ավետիսյան (73), Արմեն Շահգելդյան (84):

1998 թ. «Շիրակ»-«Ցեմենտ»՝ 1-1
Գագիկ Մանուկյան (85), Մհեր Ավանեսյան (90):

1999 թ. «Շիրակ»-«Ցեմենտ»՝ 2-1
Արտյոմ Բեռնեցյան (37), Հակոբ Արտոյան (42, ինքնագոլ), Արթուր Պետրոսյան (96):

2001 թ. «Փյունիկ»-«Միկա»՝ 2-1
Անդրեյ Բուլանով (3), Արամ Ոսկանյան (76), Խոսե Բիլիբիո (86):

Նշենք, որ 2000 թ. Սուպերգավաթը պետք է վիճարկեին երկրի նորընծա չեմպիոն «Ցեմենտն» ու գավաթակիր «Միկան», սակայն վերջինս առաջնության ավարտից երկու տուր առաջ «Զվարթնոցի» եւ «Դինամոյի» հետ հրաժարվել էր առաջնության մասնակցությունից, ուստի մրցանակը չխաղարկվեց: Հետաքրքրական է, որ «Փյունիկ»-«Շիրակ» 7-ամյա վաղեմություն ունեցող հանդիպման մասնակիցներից այսօր «Փյունիկում» ելույթները շարունակում են միայն Արթուր Մկրտչյանն ու Վարդան Մինասյանը, իսկ «Շիրակի» կազմում են Ռայմոնդ Զադուրյանը, Գագիկ Մարգարյանը, Հովհաննես Թահմազյանն ու Արարատ Հարությունյանը: Մկրտչյանի ու Մինասյանի համար հերթական խաղը կլինի 4-րդը Սուպերգավաթի համար, ինչը ռեկորդային ցուցանիշ է:

«Ռեալը» Ռոնալդոյի համար փոխհատուցում պիտի վճարի

ՖԻՖԱ-ն հարկադրել է Մադրիդի «Ռեալին» 2,4 մլն եվրո փոխհատուցում վճարել այն թիմերին, որոնցում ժամանակին խաղացել է բրազիլացի Ռոնալդոն: Նման որոշում ՖԻՖԱ-ն ընդունել է՝ քննարկելով իտալական «Ինտերի» հայցը, որով ակումբը դրամական փոխհատուցում էր պահանջում Ռոնալդոյի պատրաստման համար թափած ջանքերի դիմաց: Նման փոխհատուցում «Ռեալը» պետք է վճարի ոչ միայն «Ինտերին», այլեւ բրազիլական «Սան Կրիստովաո» եւ «Կրուզեյրո» ակումբներին, հոլանդական «Էյնդհովենին» եւ իսպանական «Բարսելոնին»: Փոխհատուցման գումարի չափը կախված է նրանից, թե որքան ժամանակով է այդ թիմում խաղացել Ռոնալդոն: Օրինակ, «Բարսելոնը» կստանա 480 հազար եվրո, ինչն այս պահին շատ է անհրաժեշտ ֆինանսական ճգնաժամ ապրող ակումբին: Ճիշտ է, առայժմ հայտնի չէ, թե ՖԻՖԱ-ի վճիռն ինչ արձագանք կունենա «Ռեալի» ղեկավարության կողմից: Գուցե իրենց հերթին «Ռեալի» ներկայացուցիչները փոխհատուցման պահանջ ներկայացնեն այն ակումբներին, որոնցում ներկայումս հանդես են գալիս իսպանական թիմի նախկին ֆուտբոլիստները:

Ջոնսոնի նվաճումը

Ավստրալացի Պատրիկ Ջոնսոնը ճապոնական Միտո քաղաքում անցկացված թեթեւատլետիկական մրցումներում բացառիկ արդյունքի հասավ՝ 100 մ մրցավազքը հաղթահարելով 9,93 վրկ-ում: Ջոնսոնը դարձավ թեթեւատլետիկայի պատմության մեջ 39-րդ մարզիկը, որը 100 մետրը հաղթահարել է 10 վրկ-ից պակաս ժամանակահատվածում: Հետաքրքրական է, որ նշված մարզիկների մեջ 30-ամյա Ջոնսոնն առաջին ոչ սեւամորթ թեթեւատլետն է: Նա մարզաձեւով սկսել է զբաղվել բավական ուշ՝ 24 տարեկանում եւ մինչ օրս բարձր արդյունքներ ցույց չէր տվել: Միտոյում անցկացված մրցումներում Ջոնսոնն իր անձնական ռեկորդը բարելավեց 0,17 վրկ-ով:

Հաշվապահական հաշվեկշիռ առ 1.01.2003 թ. — Ձեւ N1

Կազմակերպության անվանումը — «Սարաք» ՍՊԸ
Փաստացի գործունեության հիմնական երկու տեսակները — շահումով խաղեր — 92712
26411004760
Պետական ռեգիստրում գրանցման համարը — 00057235
Հարկ վճարողի հաշվառման համարը
Չափի միավորը — հազ. դրամ
Գտնվելու վայրը — ք. Երեւան, Վրացական 21/1, բն. 12
Փաստացի գործունեության իրականացման վայրը — ք. Երեւան, Տիգրան Մեծի 12/22

Ակտիվ	տող	Նախորդ տարվա վերջին	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջին
I. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	010	1000	800
Ոչ նյութական ակտիվներ	030		2081
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	080	1000	2881
II. Ընթացիկ ակտիվներ			
Կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	170	2	56.0
Դրամական միջոցներ եւ դրանց համարժեքներ	200	108.0	76
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	220	110.0	132
Հաշվեկշիռ	230	1110	3013
Պասիվ			
III. Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալի զուտ գումար	240	1050	1050
Կուտակված շահույթ	270	(571)	1321
Ընդամենը սեփական կապիտալ	300	479	2371
V. Ընթացիկ պարտավորություններ			
Կարճաժամկետ փոխառություններ	380	631	642
Ընդամենը պարտավորություններ	490	631	642
Հաշվեկշիռ	500	1110	3013

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն 2002 թ. — Ձեւ N2

Ցուցանիշի անվանումը	Տող	Նախորդ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	010	9115	30174
Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք	020	9161	28282
Համախառն շահույթ (վնաս)	030	(46)	1892
Գործառնական այլ եկամուտներ, այդ թվում	070	(46)	1892
Գործառնական շահույթ (վնաս)	090	(46)	1892
Սովորական գործունեությունից շահույթ (վնաս)	140	(46)	1892
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	160	(46)	1892
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	180	(46)	1892

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն — Ձեւ N3

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը / հոդվածներ	տող	I. Նախորդ տարի (ժամանակաշրջան): Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալ — Կանոնադրական կապիտալ	Զուտ գումար	Կուտակված շահույթ (վնաս)	Ընդամենը
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի, 2000 թ.	010	1050	1050	(525)	525
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնեմասերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում	052			(46)	(46)
Մնացորդը առ 31.12.2001 թ.	100	1050	1050	(571)	479
II. Հաշվետու տարի (ժամանակաշրջան)					
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2001 թ.	010	1050	1050	(571)	479
Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) զուտ շահույթ (վնաս)	060			1892	1892
Մնացորդը առ 31.12.2001 թ.	100	1050	1050	1321	2371

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն 2002 թ. — Ձեւ N4

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ ժամանակաշրջան: Գումար	դրամարկղ	դ ր ա մ	Հաշվետու ժամանակաշրջան: Գումար	դրամարկղ	դ ր ա մ
Դրամական միջոցների տարեսկզբի մնացորդը	010	60	10	50	108	58	50
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից	020	9115	9115		30174	30174	
Գործառնական այլ գործունեությունից,	030	360	360		2441	2441	
այդ թվում հիմնադրից մուտքեր	040	9475	9475		32615	32615	
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից մուտքեր					6598	6598	
Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման գծով	060	579	579		326	326	
Վճարումներ աշխատակիցներին եւ նրանց անունից	070	283	283		23100	23100	
Վճարումներ բյուջե	080	8208	8208		193	193	
Վճարումներ սոցիալական ապահովագրության հիմնադրամ	090	167	167		2430	2430	
Գործառնական այլ գործունեությունից ելքեր, այդ թվում հիմնադրին վեր.	100	190	190		32647	32647	
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից ելքեր	110	9427	9427		(32)	(32)	
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	120	48	48		76	26	50
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	350	108	58	50			

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ — Ձեւ N5

5.3.2. Հաշվապահական հաշվեկշռին կից ծանոթագրություններ

Աղյուսակ 2

Հիմնական միջոցներ — Դասի անվանումը	տող	Մաշվածութ. դրույքը	Նախորդ տարվա վերջի մնացորդը	Նվազեցում ընդամենը	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Այլ հիմնական միջոցներ	090	8.3	1000	800	800
- հաշվեկշռային արժեք	091		1000		
- արժեք	092			200	200
կուտակված մաշվածություն	092				
Ընդամենը շահագործման մեջ գտնվող մաշվող հիմնական միջոցներ	100	8.3	1000	800	800
- հաշվեկշռային արժեք	101		1000		1000
- արժեք	102			200	200
- կուտակված մաշվածություն					

Աղյուսակ 7

Նյութական ակտիվներ — Դասի անվանումը	Տող	Ամորտիզացիայի դրույքը	Ավելացում: ընդամենը	այդ թվում ներդրումներից	Նվազեցում: ընդամենը	այդ թվում գույքագրում	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Լիցենզիաներ եւ վկայագրեր (ֆրանշիզներ)	040	8.3	5000	5000	2081	2081	2081
- հաշվեկշռային արժեք	041				2919	2919	5000
- արժեք	042						2919
- կուտակված ամորտիզացիա							
Ընդամենը	100	8.3	5000	5000	2081	2081	2081
- հաշվեկշռային արժեք	101				2919	2919	5000
- արժեք	102						2919
- կուտակված ամորտիզացիա							

Աղյուսակ 13

Կարճաժամկետ բանկային վարկեր եւ փոխառություններ — Ցուցանիշի անվանումը	Տող	Նախորդ տարվա վերջին մնացորդը	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջին մնացորդը
Կարճաժամկետ փոխառություններ	020	631	642
- զուտ գումար	052	631	642
- չկրած տոկոսային ծախսեր			

Աղյուսակ 16

Հաշվեկշռի հոդվածների մարման (փոխհատուցման) ժամկետների դասակարգմամբ	Տող	Կարճաժամկետ գումարներ	Երկարաժամկետ գումարներ
Ակտիվ			
I. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	010		800
Ոչ նյութական ակտիվներ	020		2081
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	050		2881
II. Ընթացիկ ակտիվներ			
Այլ ընթացիկ ակտիվներ, այդ թվում	110	132	
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	120	132	
Ընդամենը ակտիվներ	130	132	2881
Պասիվ			
III. Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալի զուտ գումար	140		1050
Սեփական կապիտալի այլ տարրեր, այդ թվում	150		1321
Ընդամենը սեփական կապիտալ	160		2371
V. Ընթացիկ պարտավորություններ			
Կարճաժամկետ փոխառություններ	201	642	
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	210	642	
Ընդամենը պասիվներ	220	642	2371

5.3.4. Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությանը կից ծանոթագրություններ

Աղյուսակ 18

Ֆինանսական արդյունքների հաշվետվություն ծախսերի ըստ բնույթի դասակարգմամբ — Ցուցանիշի անվանումը	Տող	Նախորդ տարի (միջանկյալ ժամանակաշրջան անդրական)	Հաշվետու տարի (միջանկյալ ժամանակաշրջան անդրական)
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	010	9115	30174
Օգտագործված հումք եւ նյութեր	050	579	709
Անձնակազմի գծով ծախսումներ	060	382	516
Մաշվածության եւ ամորտիզացիայի գծով ծախսումներ	070		3119
Գործառնական այլ ծախսումներ եւ ծախսեր	080	8200	23938
Գործառնական շահույթ (վնաս)	090	(46)	1892
Սովորական գործունեությունից շահույթ	110	(46)	1892
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	130	(46)	1892
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	150	(46)	1892

Ղեկավար — Ս. ՍԱՐԳՍՅԱՆ
Կ. Տ.
Գլխավոր հաշվապահ — Ա. ԱԹԱՐԲԵԿՅԱՆ

ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մնաց մեկ տուր

Ուկրաինացի գրոսմայստեր Վասիլի Իվանչուկը շարունակում է հաղթարշավը Մալմյոյում ընթացող շախմատի մրցաշարում: 8-րդ տուրում նա նոր հաղթանակ տարավ՝ պարտության մատնելով Լինդբերգին: Այս հաղթանակով նա գործնականում ապահովեց առաջին տեղը՝ վաստակելով 6,5 միավոր: Նրան մեկ միավորով են զիջում Պետեր Նիլսենն ու Լուկ Մակշեյնը: Նիլսենը ոչ-ոքի խաղաց Հանսենի հետ, իսկ Մակշեյնը հաղթեց Հեկտորին: Ավարտական տուրում Իվանչուկին անհրաժեշտ է Պերտոնի հետ պարտիայում վաստակել կես միավոր հաղթող դառնալու համար:

Ապրիլ ամսվա լավագույնները

Մարզական հրատարակության եվրոպական ընկերակցությունը որոշել է ազգային առաջնությունների արդյունքներով ապրիլ ամսվա խորհրդանշական հավաքականի կազմը: 11 լավագույններն են. Տոլդո («Ինտեր», 7 ծայն), Խ. Զանետի («Ինտեր», 3), Նեստա («Միլան», 4), Ռոբերտո Կառլոս («Ռեալ», 3), Սկոուլզ («Մանչեսթր յունայթեդ», 3), Զիդան («Ռեալ», 6), Նեդվեդ («Յուվենտուս», 7), Ռոսեն («Մոնակո», 3), Մաքայ («Դեպորտիվո», 3), Ռոնալդո («Ռեալ», 8), վան Նիստելռոյ («Մանչեսթր յունայթեդ», 6):

AED

Academy for Educational Development

JOB OPPENING IMMEDIATE FILLING

10 Aygedzor Street, Yerevan 375019, Armenia
Tel:(3741) 22-10-48; 22-56-36; 26-69-36 FAX:(3741) 27-56-86
Email:aed@arminco.com

The Academy for Educational Development (AED) Yerevan office announces a job opening for the position of Program Specialist.

AED is a contractor organiziation to USAID administering the Participant Training Program. AED has been in Armenia since 1994, implementing USAID-funded short- and long-term training programs in different areas of economic reforms and civil society development.

The Program Specialist will work on development of training programs as well as providing participant processing support to the individuals that have been invited to take part in the above referred programs, conferences or workshops outside of Armenia under USAID partners' and contractors' funding. This position is a full-time job with AED/Armenia office.

Qualifications Required:
University Degree
Work experience with international organizations
Excellent knowledge of Armenian and English languages
Excellent computer skills
Good communication skills

AED offers a competitive salary and excellent opportunity to work on human resource development for Armenia. To apply, please send a cover letter and CV to Ms. Anoush Yedigaryan, Country Director, AED/Armenia by 5:00 PM on Monday, May 19, 2003. In the cover letter, applicants should explain why they believe human resource development is important and how he or she can contribute to this process. Only short listed applicants will be contacted for interview.

«Future Vision Inc.» կազմակերպությունը համագործակցելով «Desjardins Trust» կազմակերպության հետ, ներկայացնում է հետեւյալ ծրագիրը

«Desjardins Trust» կազմակերպությունը, որը առաջատար բանկային հիմնարկություն է Կանադայում եւ ճանաչված է իր էմիգրացիոն ծրագրերով, Հայաստանում առաջին անգամ ներկայացնում է ներգրումային ծրագիր՝ բոլոր գործարար անձանց համար: «Արմենիա» հյուրանոցում մայիսի 12-ին եւ 13-ին, ժ. 17:00-20:00 տեղի կունենա «Future Vision Inc.» կազմակերպության անդրանիկ բիզնես-սեմինարը: Սեմինարը վարելու է Կանադայից ժամանած Ջոզեֆ Կազանջանը, որը պրոֆեսիոնալ էմիգրացիոն խորհրդատուների միավորման անդամ է եւ կազմակերպության նախագահը: Նա մանրամասն կուսումնասիրի ներգրումային դաշտը եւ անձամբ կպատասխանի առաջացած հարցերին:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար խնդրում ենք այցելել հետեւյալ ինտերնետային էջը՝ www.fvi.com, կամ գրել հետեւյալ հասցեով՝ info@fvi.com:

Այցելեք եւ բացահայտեք այն ամենը, ինչը կարող է առաջարկել Կանադան առաջատար անձանց:

Սեմինարին մասնակցել ցանկացողների մուտքն ազատ է:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

3 սենյականոց բն. Վարդանանց 28, բն. 34, 9/3 հարկում: Բ/ս 81,2 քմ, կապիտալ վերանորոգված, ունի սառը եւ տաք ջրի բաք, լողասենյակի հատակը ջեռուցվող, պատուհանները՝ ծայնամեկուսիչ եվրոպական, օդորակիչ, արքանյակային ալեհավաք, 6 պահարան, մուտքի մոտ 2 մեծ երկաթյա պահարան եւ ավտոտնակ: Գինը՝ 45.000 դոլար: Հեռ. 55-14-82, առանց միջնորդի:

For Your Internal News of Armenia Log on to
www.azg.am
In English, Russian, Armenian and Turkish

Հաշվապահական հաշվեկշիռ 1.01.03 թ. Ձեւ N1

Կազմակերպության անվանումը	«Տաւրաճա» ՍՊԸ
Փաստացի գործունեության հիմնական երկու տեսակները	շահումով խաղեր 92712
Պետական գրանցման համարը	26402003499
Հարկ վճարողի հաշվառման համարը	000383352
Չափի միավորը	հազ. դրամ
Գտնվելու վայրը	ք. Երեւան, Ա. Խաչատրյան 29/26
Փաստացի գործունեության իրականացման վայրը	Արմավիրի մարզ, գյուղ Փարաքար-Թաիրով

Ակտիվ	տող	Նախորդ տարվա վերջին	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջին
I. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	010	1500	1200
Ոչ նյութական ակտիվներ	030	5000	3700
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	080	6500	4900
II. Ընթացիկ ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ եւ դրանց համարժեքներ	200	14	17
Այլ ընթացիկ ակտիվներ, այդ թվում	210	50	
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	220	64	17
Հաշվեկշիռ	230	6554	4917
Պասիվ			
III. Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալի զուտ գումար	240	50	50
Կուտակված շահույթ	270	(11567)	(11544)
Ընդամենը սեփական կապիտալ	300	(11517)	(11494)
V. Ընթացիկ պարտավորություններ			
Կարճաժամկետ փոխառություններ	380	17570	15549
Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեին	410	500	862
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	490	18070	16411
Հաշվեկշիռ	500	6554	4917

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն 1.01.2003 թ. Ձեւ N2

Ցուցանիշի անվանումը	Տող	Նախորդ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	010	6375	31950
Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք	020	7336	31927
Համախառն շահույթ (վնաս)	030	(961)	23
Գործառնական շահույթ (վնաս)	090	(961)	23
Սովորական գործունեությունից շահույթ (վնաս)	140	(961)	23
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	160	(961)	23
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	180	(961)	23

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն Ձեւ N3

Սեփական կապիտալի տարրի անվանումը / հոդվածներ	տող	Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալ: Կանոնադրական կապիտալ	Զուտ գումար	Կուտակված շահույթ (վնաս)	Ընդամենը
I. Նախորդ տարի (ժամանակաշրջան)					
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2000 թ.	010	50	50	(10606)	(10556)
Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) զուտ շահույթ (վնաս)	060			(961)	(961)
Մնացորդը առ 31.12.2001 թ.	100	50	50	(11567)	(11567)
II. Հաշվետու տարի (ժամանակաշրջան)					
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2001 թ.	010	50	50	(11567)	(11517)
Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) զուտ շահույթ (վնաս)	060			23	23
Մնացորդը առ 31.12.2002 թ.	100	50	50	(11544)	(11494)

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն 1.01.2003 թ. Ձեւ N4

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ ժամանակաշրջան: Գումար	Նախորդ ժամանակաշրջան: որից դրամով	Հաշվետու ժամանակաշրջան: Գումար	Հաշվետու ժամանակաշրջան: որից դրամով
Դրամական միջոցների տարեսկզբի մնացորդը	010	77	77	4	4
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից	020	6375	6375	31950	31950
Գործառնական այլ գործունեությունից, այդ թվում	030	6167	6167	5290	5290
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից մուտքեր	040	12542	12542	37240	37240
Նյութերի, ապրանքների ձեռք բերման գծով	050	629	629	617	617
Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման գծով	060			6623	6623
Վճարումներ աշխատակիցներին եւ նրանց անունից	070	225	225	326	326
Վճարումներ բյուջե	080	11350	11350	22208	22208
Վճարումներ սոցիալական ապահովագրության հիմնադրամ	090	132	132	192	192
Գործառնական այլ գործունեությունից ելքեր, այդ թվում	101	280	280	7261	7261
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից ելքեր	110	12616	12616	37227	37227
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	120	(73)	(73)	13	13
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	350	4	4	17	17

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ Ձեւ N5

5.3.2. Հաշվապահական հաշվեկշռին կից ծանոթագրություններ

Աղյուսակ 2

Հիմնական միջոցներ

Դասի անվանումը	տող	մաշվածութ. դրույքը	Նախորդ տարվա վերջի մնացորդը	Ավելացում ընդամենը	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Այլ հիմնական միջոցներ					
- հաշվեկշռային արժեք	090			1200	1200
- արժեք	091	8,3	1500	1500	1500
- կուտակված արժեզրկում	092			300	300
Ընդամենը շահագործման մեջ գտնվող մաշվող հիմնական միջոցներ					
- հաշվեկշռային արժեք	100			1200	1200
- արժեք	101	8,3	1500	1500	1500
- կուտակված մաշվածություն	102			300	300

Աղյուսակ 7

Ոչ նյութական ակտիվներ

Դասի անվանումը	Տող	Ամորտիզացիայի դրույքը	Նախորդ տարվա վերջին մնացորդը	Ավելացում: ընդամենը	Ավելացում: այդ թվում ներստեղծումից	Նվազեցում: ընդամենը	Նվազեցում: այդ թվում դուրսգրում	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
- հաշվեկշռային արժեք	040					3700	3700	3700
- արժեք	041	5,3	5000	5000	5000			10000
- կուտակված ամորտիզացիա	042					6300	6300	6300
Ընդամենը								
- հաշվեկշռային արժեք	100					3700	3700	3700
- արժեք	101	5,3	5000	5000	5000			10000
- կուտակված ամորտիզացիա	102					6300	6300	6300

Աղյուսակ 13

Կարճաժամկետ բանկային վարկեր եւ փոխառություններ

Ցուցանիշի անվանումը	Տող	Նախորդ տարվա վերջի մնացորդը	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Կարճաժամկետ փոխառություններ - զուտ գումար	020	17570	15549
Ընդամենը - զուտ գումար	050	17570	15549

Աղյուսակ 14

Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեին

Հարկատեսակի անվանումը	Տող	Նախորդ տարվա վերջի մնացորդը	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Հաստատագրված վճարներ	080	500	862
Ընդամենը	140	500	862

Աղյուսակ 16

Հաշվեկշռի հոդվածների մարման (փոխհատուցման) ժամկետների դասակարգմամբ

	Տող	Կարճաժամկետ գումարներ	Երկարաժամկետ գումարներ
Ակտիվ			
I. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	010		1200
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ, այդ թվում	040		3700
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	050		4900
II. Ընթացիկ ակտիվներ			
Այլ ընթացիկ ակտիվներ, այդ թվում	110	17	
Ընդամենը ակտիվներ	130	17	4200
Պասիվ			
III. Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալի զուտ գումար	140		50
Սեփական կապիտալի այլ տարրեր, այդ թվում	150		(11544)
Ընդամենը սեփական կապիտալ	160		(11494)
V. Ընթացիկ պարտավորություններ			
Ընթացիկ պարտավորություններ, այդ թվում	200	15549	
	201	862	
Ընդամենը պասիվներ	220	16411	(11494)

5.3.4. Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությանը կից ծանոթագրություններ

Ֆինանսական արդյունքների հաշվետվություն ծախսերի ըստ բնույթի դասակարգմամբ Աղյուսակ 18

Ցուցանիշի անվանումը	Տող	Նախորդ տարի (միջանկյալ ժամանակաշրջան անդրական)	Հաշվետու տարի (միջանկյալ ժամանակաշրջան անդրական)
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	010	6375	31950
Օգտագործված հումք եւ նյութեր	050	629	617
Անձնակազմի գծով ծախսումներ	060	357	516
Մաշվածության եւ ամորտիզացիայի գծով ծախսումներ	070		6600
Գործառնական այլ ծախսումներ եւ ծախսեր	080	6350	24194
Գործառնական շահույթ (վնաս)	090	(961)	23
Սովորական գործունեությունից շահույթ	110	(961)	23
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	130	(961)	23
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	150	(961)	23

Ղեկավար՝ Ա. ԻՍԿԱՆԴԱՐՅԱՆ

Կ. Տ.

Գլխավոր հաշվապահ՝ Ն. ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիւ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 8. 5. 2003 Գինը՝ 100 դրամ